

ABC

10
GROSZY

NOWINY CODZIENNE

10
GROSZY

NASZE ABC

Genewa wczoraj i dziś

Zgromadzenie ogólne Ligi Narodów odbyło się w nastroju poważnym, ale niezbyt uroczystym. Przed zgromadzeniem tem stały niezwykle ważne zagadnienia, a przedewszystkiem groźba wojny włosko - abisyńskiej, a więc wypadku zupełnie niedopuszczalnego, wedle założeń Ligi Narodów, gdyż starcia zbrojnego między dwoma członkami instytucji, której naczelnym zadaniem jest stanie na straży pokoju światowego. Mimo jednak tak ważnych zagadnień i mimo, iż wszyscy dziś piszą o Lidze Narodów, spowoduje jej zgromadzenia, nikt nie spodziewa się zbyt wiele od uchwał tej instytucji w sprawach naprawdę ważnych i trudnych.

Liga Narodów bardzo się zmieniła w ostatnich latach kilkunastu. Czem innym miała być, w myśl założeń swoich twórców, a czem innym stała się w praktyce.

Stworzenie Ligi Narodów miało być początkiem nowej ery w dziejach świata. Liga stała się miała nadpaństwem, regulującym sprawy między państwami, do niej należącej, ale również i wewnętrzne zatargi w poszczególnych państwach, między różnymi narodowościami (ochrona mniejszości narodowych), a nawet między różnymi warstwami ludności (międzynarodowe biuro pracy). Nadpaństwo to miało działać w imię określonej ideologii i realizować określone postulaty kulturalne. Mianowicie Liga Narodów była założona jako organizacja o typie masonskim, ogólnoludzkiem humanitarnym, pacyfistycznym, bezreligijnym i beznarodowym.

Tymczasem zaszły wypadki, które całkowicie zmieniły oblicze Ligi Narodów. Poza Ligą znalazły się wszystkie potęgi państw europejskie, przedewszystkiem zaś Stany Zjednoczone i Japonia. W sprawie mniejszości narodowych Liga Narodów przestała właściwie odgrywać jakąkolwiek rolę. Wskutek przewrotów w niektórych największych państwach europejskich, należących do Ligi, zniknęła możliwość propagowania przez Ligę określonych ideałów politycznych. Wzrost uczuć narodowych i wzmacnianie władzy wykonawczej w poszczególnych państwach uniemożliwiły ingerencję sprawy pracy. Kryzys gospodarczy przewrócił podstawy ekonomiczne.

Dziś Liga Narodów jest właściwie percyjnym zjazdem przedstawicieli państw europejskich i działającą w tym charakterze, oddaje nawet pewne usługi, dostarczając okazji do stałego spotkania się delegatów różnych narodów i wymiany zdań między nimi. Nie przedstawia ona oczywiście żadnej siły realnej. Nie jest tem, czem miała być, t. zn. nadpaństwem — jest natomiast stałą konferencją międzynarodową.

W. W.

Po niedzielnych wyborach Jak głosowały poszczególne dzielnice

Wczoraj w godzinach wieczornych podano za pośrednictwem urzędowej agencji PAT ostateczne wyniki niedzielnych wyborów do Sejmu. Nie jest to jeszcze oficjalne ogłoszenie wyników wyborów przez Główną Komisję Wyborczą. Prawdopodobnie jednak zmiany już będą bardzo niewielkie.

FREKWENCJA

Komunikat PAT-a podaje również procent frekwencji wyborców, obliczony dla każdego województwa osobno. Z obliczeń PAT-a okazuje się, że najsłabsza frekwencja była w mieście Warszawie, gdzie wynosiła ona 30 proc. Dalej skolei idą województwa kieleckie i łódzkie, w których frekwencja wynosiła 37 proc. W województwie poznańskim jest nieco wyższa i wynosi 38 proc. Wyliczamy dalej według rosnących cyfr: województwo lubelskie 40 proc., województwo warszawskie 41 proc., województwo stanisławowskie 42 proc., województwo wileńskie 43 proc., wojew. krakowskie 43,2 proc., wojew. łwowski 43,3 proc., wojew. pomorskie 46 proc., wojew. bielski 47 proc., wojew. tarnobliński 47,5 proc., wojew. lubelski 48 proc., wojew. łódzki 48,5 proc., wojew. kielecki 49 proc., wojew. świętokrzyski 49,5 proc., wojew. mazowiecki 50 proc., wojew. łódzki 50,5 proc., wojew. łódzki 51 proc., wojew. łódzki 51,5 proc., wojew. łódzki 52 proc., wojew. łódzki 52,5 proc., wojew. łódzki 53 proc., wojew. łódzki 53,5 proc., wojew. łódzki 54 proc., wojew. łódzki 54,5 proc., wojew. łódzki 55 proc., wojew. łódzki 55,5 proc., wojew. łódzki 56 proc., wojew. łódzki 56,5 proc., wojew. łódzki 57 proc., wojew. łódzki 57,5 proc., wojew. łódzki 58 proc., wojew. łódzki 58,5 proc., wojew. łódzki 59 proc., wojew. łódzki 59,5 proc., wojew. łódzki 60 proc., wojew. łódzki 60,5 proc., wojew. łódzki 61 proc., wojew. łódzki 61,5 proc., wojew. łódzki 62 proc., wojew. łódzki 62,5 proc., wojew. łódzki 63 proc., wojew. łódzki 63,5 proc., wojew. łódzki 64 proc., wojew. łódzki 64,5 proc., wojew. łódzki 65 proc., wojew. łódzki 65,5 proc., wojew. łódzki 66 proc., wojew. łódzki 66,5 proc., wojew. łódzki 67 proc., wojew. łódzki 67,5 proc., wojew. łódzki 68 proc., wojew. łódzki 68,5 proc., wojew. łódzki 69 proc., wojew. łódzki 69,5 proc., wojew. łódzki 70 proc., wojew. łódzki 70,5 proc., wojew. łódzki 71 proc., wojew. łódzki 71,5 proc., wojew. łódzki 72 proc., wojew. łódzki 72,5 proc., wojew. łódzki 73 proc., wojew. łódzki 73,5 proc., wojew. łódzki 74 proc., wojew. łódzki 74,5 proc., wojew. łódzki 75 proc., wojew. łódzki 75,5 proc., wojew. łódzki 76 proc., wojew. łódzki 76,5 proc., wojew. łódzki 77 proc., wojew. łódzki 77,5 proc., wojew. łódzki 78 proc., wojew. łódzki 78,5 proc., wojew. łódzki 79 proc., wojew. łódzki 79,5 proc., wojew. łódzki 80 proc., wojew. łódzki 80,5 proc., wojew. łódzki 81 proc., wojew. łódzki 81,5 proc., wojew. łódzki 82 proc., wojew. łódzki 82,5 proc., wojew. łódzki 83 proc., wojew. łódzki 83,5 proc., wojew. łódzki 84 proc., wojew. łódzki 84,5 proc., wojew. łódzki 85 proc., wojew. łódzki 85,5 proc., wojew. łódzki 86 proc., wojew. łódzki 86,5 proc., wojew. łódzki 87 proc., wojew. łódzki 87,5 proc., wojew. łódzki 88 proc., wojew. łódzki 88,5 proc., wojew. łódzki 89 proc., wojew. łódzki 89,5 proc., wojew. łódzki 90 proc., wojew. łódzki 90,5 proc., wojew. łódzki 91 proc., wojew. łódzki 91,5 proc., wojew. łódzki 92 proc., wojew. łódzki 92,5 proc., wojew. łódzki 93 proc., wojew. łódzki 93,5 proc., wojew. łódzki 94 proc., wojew. łódzki 94,5 proc., wojew. łódzki 95 proc., wojew. łódzki 95,5 proc., wojew. łódzki 96 proc., wojew. łódzki 96,5 proc., wojew. łódzki 97 proc., wojew. łódzki 97,5 proc., wojew. łódzki 98 proc., wojew. łódzki 98,5 proc., wojew. łódzki 99 proc., wojew. łódzki 99,5 proc., wojew. łódzki 100 proc.

Ogólna przeciętna frekwencja głosujących w całym kraju wynosi według PAT-a 46,51 proc.

Cyfrę tę wypadnie nam jeszcze zanalizować i porównać z cyframi poprzednich wyborów. Intencją reszty będą cyfry procentu frekwencji w poszczególnych okręgach wyborczych, obecne bowiem podane odnoszą się do całego województwa. Narazie tylko zaznaczyć wypadnie, że, jak brzmią doniesienia prasy ze Śląska i Pomorza, znaczna ilość głosujących oddała kartki wyborcze nieważne. W oficjalnym komunikacie Gł. Komis. Wyb. znajdzie się zapewne także pewna ilość głosów nieważnych. Naogół stwierdzić można, że najmniejsza frekwencja była w województwach centralnych, w Małopolsce Zachodniej, w Poznańskim i na Wileńszczyźnie. Największy udział w wyborach wzięły Kresy Wschodnie, Małopolska Wschodnia i Śląsk.

206 POSŁÓW.

Niemal wszędzie kandydaci na posłów uzyskali wymaganą przez ordynację liczbę 10.000 głosów. W dwóch okręgach miejskich w Łodzi zabrakło na drugi mandat odpowiedniej ilości głosów. Z okręgów tych wybrano tylko po

jednym posłem. Tak więc ogólna liczba wybranych posłów wynosi nie 208, a 206.

CZOŁOWI KANDYDACI

Wybory nie przyniosły większych niespodzianek. Czolowi kandydaci obozu rządowego zostali wybrani. Wchodzi więc do Sejmu: premier Ślask, ministrowie Kosiński, Paciorewski i Flojar - Rajchman, wicemin. Ślask - Składkowski, wicemin. Koc, wicemarszałek Car, b. min. Miedziński, sekretarz generalny BB Brzęk - Osieński, autor ordynacji wyborczej Podoski i inni. Upadła kandydatura wicemin. Siedleckiego w okręgu 4-tym w Warszawie. Upadek jej przypisują agitacji, która przypominała, że wicemin. Siedlecki jest autorem projektu obniżki pensyj urzędniczych. W Gdyni nie uzyskał mandatu b. min. Zarzycki, w Wilnie przepadł redaktorzy Mackiewicz i Okulicz, w Łodzi osławiony Sanoja. Ogółem do nowego Sejmu wejdzie 50 posłów z dawnego BB, natomiast 16 dawnych posłów z BB umieszczonych na listach kandydatkich przepadło.

ZYDZI

Zydzi wyszli z wyborów zdziwieni. Przeprowadzili tylko jednego kandydata w Warszawie (Wiślicki), jednego w Łodzi (Minberg), jednego w Wilnie (Rabinstein) i jednego w Łwowie (Sommerstein). W Warszawie mieli możliwość przeprowadzenia drugiego kandydata w okręgu nalewkiwskim, ale wobec nieumieszczenia w listach wyborczych kan-

dydatów syjonistycznych i agudowych, wybory zbytkowali, dzięki czemu ludność polska tego okręgu wybrała na posła p. Urbańskiego. Podobnie było w Krakowie, gdzie wobec nieumieszczenia na liście kandydata syjonistycznego, żydzi wybory zbytkowali i nie poparli kandydatury żydowskiego kombataneta Spiry.

UKRAJNCY

Ukrajnicy, w myśl zawartego porozumienia, mocą którego na listach w okręgach Małopolski Wschodniej znajdowali się na pierwszych miejscach list jeden Polak i jeden Ukrajniec, przepro-

wadzili wszystkich swoich kandydatów.

ROZŁAMOWCY

Rozłamowcy z Wyzwolenia, b. posłowie Róg, Waleron i Wyrzykowski, przypadli w wyborach. Z grupy tej wchodzi do Sejmu jeden Tatarczuk, który w poprzednim Sejmie nie posłował, a obecnie zdobył mandat w okręgu łódzkim, pozostając zresztą pod względem ilości głosów daleko w tyle za kandydującym również w tym okręgu b. min. Miedzińskim. Rozłamowiec z NPR, Faustyniak, przypadł w wyborach w Bydgoszczy.

Wybory do Senatu odbędą się w niedzielę

W nadchodzącą niedzielę, t. j. 15 września we wszystkich miastach wojewódzkich odbędą się wybory 64 senatorów. Jak wiadomo, Senat składać się będzie z 96 senatorów, z których 64 powołają kolegi wyborcze, a 32 powoła p. Prezydent Rzplitej.

W posiedzeniach kolegiów wyborczych na terenie całej Polski

weźmie udział 2600 delegatów wybranych już poprzednio przez osoby uprawnione do tego przez ordynację wyborczą.

W Warszawie kolegium wyborczym zbierze się w sali Rady Miejskiej o godz. 10 rano. Weźmie w nim udział 232 delegatów. Kolegium warszawskie wybierze 6 senatorów.

Mimo trzech transfuzji krwi Senator Long zmarł

Zebranie spiskowców utrwalone na płycie gramofonowej

NOWY JORK, 10. 9. (ATE). — Według ostatnich doniesień stan zdrowia sen. Huey Longa znac-

nie się pogorszył. Dokonano trzykrotnie transfuzji krwi. Senator od szeregu godzin jest nieprzytomny. Lekarze obawiają się zgonu pacjenta.

Do szpitala, w którym leży sen. Long, napływają liczne depesze i pisma, zapytujące o stan zdrowia Longa, który cieszy się niezwykłą popularnością.

BATON ROUGE, 10. 9. (PAT). Stan zdrowia sen. Huey Longa znacznie się pogorszył. Chory traci siłę i lekarze nie żywią wielkich nadziei na uratowanie go. Dziś rano dokonano trzeciej transfuzji krwi. Dla ułatwienia choremu oddychania zastosowano aparaty tlenowe.

BATON ROUGE, 10. 9. (PAT). Sen. Huey Long zmarł.

WASZYNGTON, 10. 9. (PAT). Śmierć Huey Longa wywarła wielkie wrażenie we wszystkich kołach politycznych. Prasa przypomina, iż podczas ostatnich wyborów prezydenta przyczynił się on swym wielkim wpływem do wyboru Roosevelta.

Obecnie Long zamierzał wystąpić jako kontrkandydat Roosevelta w przyszłych wyborach. Śmierć jego usuwa jedną z naj-

Wisła przybiera

Obfite deszcze, które spadły w ostatnich dniach, podniosły dzisiaj poziom wody na górnej Wiśle. W Krakowie stan wody w dn. 10 b. m. osiągnął 128 cm., przybyło 28 cm. — na Dunajcu woda nieznacznie opadła, w Nowym Sączu notowano 135 cm., na Sannie pod Przemysłem stan wody podniósł się do 190 cm. — przybyło 27 cm. — Stany te narazie nie grożą skutkami wylewu.

Na Wiśle środkowej i dolnej w związku z podniesieniem się stanów wody w górnym dorzeczu Wisły, należy się spodziewać w ciągu najbliższych sześciu dni podniesienia się poziomów wody.

„Zawisza Czarny” przybył do Tallina

TALLIN, 9. 9. (PAT). Wczoraj przybył tu z Helsingforsu szkuner polski „Zawisza Czarny” z 40 ludźmi załogi, pod dowództwem gen. Zaruskiego. Młodzi żeglarzy polskich witali skądś estońscy oraz przedstawiciele kolonii polskiej. Załoga polskie go statku szkolnego zwiedziła stolicę Estonji oraz była gościnnie podejmowana przez towarzystwo estońskie - polskiego zbliżenia.

Jutro „Zawisza Czarny” odpływa do kraju.

poważniejszych przeszkód ponownego wyboru Roosevelta w r. 1936. W kołach politycznych przypuszczają, że cała potężna organizacja polityczna, którą stworzył Long rozleci się po jego śmierci.

BATON ROUGE, 9. 9. (PAT). Sprawa zamachu dr. Weiss był, jak się okazuje, zwycięstwem szlachy Pavy, a nie członka Izby Reprezentantów. Był on u progu świetnej kariery. W swoim czasie pracował w Wiedniu i Paryżu.

Sędziwo nie ustaliło dotychczas, czy zamach jest następstwem spisku, o którym dyktator Luisiany mówił przed niedawnym czasem, a którego jednak nie brał poważnie. Spisek ten miał być uknuty w Nowym Orleanie.

Szczegóły tego spisku miały być utrwalone na płycie dzięki staraniom brata sekretarza sen. Longa w pokoju, gdzie obradowali spiskowcy, z których jeden miał powiedzieć: „Jeżeli gotów strzelić do Longa. Wystarczy do zamachu jeden człowiek uzbrojony”. W naradzie tej miał wziąć udział burmistrz Nowego Orleanu Walmsley.

Ogólna mobilizacja faszystów Próba sił ustroju faszystowskiego

RZYM, 10. 9. (PAT). Agencja Stefani donosi: Zgodnie z rozkazem Duce, odbędzie się wkrótce ogólna mobilizacja faszystów, obejmie ona również kolonie. Na dany sygnał rozlegnie się bicie dzwonów, bębnow i ryk syren.

Zmobilizowane siły ustroju faszystowskiego pozostaną na punktach zbornych do północy. Członkowie „Balili” będą mogli rozjechać się o godz. 21-ej. Dalsze instrukcje będą wydane wraz z rozkazem zbiórki.

Olbryzi kanał Wołga—Moskwa i elektryfikacja środkowej Rosji

RYGA, 10. 9. (ATE). Według doniesień z Moskwy, rząd sowiecki ostatecznie zatwierdził projekt budowy kanału, łączącego Wołgę z rzeką Moskwa.

Budowa tego kanału ma być urzeczywistniona w ramach dru-

giego planu pięcioletniego. Koszta budowy preliminowane są w sumie 1.400.000.000 rubli. Budowa kanału ma być połączona z realizacją planu elektryfikacji Rosji Centralnej.

Jakich fachowców posiada nowy Sejm

Agencja „Iskra” komunikuje: Ukazały się w prasie nieścisłe zestawienia składu personalnego Sejmu wedle zawodu nowych posłów, podajemy więc poniżej ściśle tego rodzaju zestawienie:

Do Sejmu weszło 45 drobnych rolników, 24 ziemian, 17 profesorów i nauczycieli, 9 lekarzy, 13 adwokatów, 3 notariuszy, 6 inżynierów, 17 urzędników państwowych, 21 urzędników samorządowych, 4 duchownych, 5 oficerów, 12 przemysłowców, 6 kupców, 6

rzemieślników, 8 publicystów i dziennikarzy, 8 urzędników prywatnych i 2 kobiety.

Najwięcej do Argentyny wyjeżdża emigrantów z Polski

W ubiegłym miesiącu wyemigrowało z Polski do państw amerykańskich oraz europejskich 961 osób. Większość wychodźców udaje się do Argentyny (293), Kanady (190) i Brazylii (121).

Wspaniała iluminacja statku wieczorem

M. S. „Piłsudski” w Antwerpii

BRUKSELA, 10. 9. We wtorek rano opuścił Antwerpię statek transatlantyczny „Piłsudski”, który przybył tam w poniedziałek, powitany na wybrzeżu przez konsula Gajdzińskiego i lokalne władze portowe. Ze względu na załobę narodową po śmierci królowej Astrid, odwołano wszelkie uroczyste

przyjęcia, projektowane w Brukseli i Antwerpii z okazji przyjazdu statku. Przyjazd statku „Piłsudski” do Antwerpii wzbudził olbrzymie zainteresowanie.

Od rana cisnęły się tłumy, aby zwiedzić parowiec; podziwiano zarówno nowoczesność urządzeń technicznych, jak i wysoki artystyczny poziom wnętrza salonów i kabin okrętu. Cała prasa zamieszcza opisy statku i jego fotografie. Wspaniały widok przedstawiał się wczoraj wieczorem, kiedy obok historycznego zamku ks. Alby, dominującego nad portem Antwerpii, statek „Piłsudski” zajaśniał setkami światel, budząc niezwykłą sensację w mieście.

Wychodźstwo do krajów europejskich wskutek ciągłych obstrzeżeń wzajemnych zmalało do minimum. W ubiegłym miesiącu wyjechało do krajów kontynentalnych tylko 89 emigrantów.

Czesi nie pozwalają ludności polskiej Uczcić pamięć Zwirki i Wigury Zapowiedź aresztowań dzieci polskich

MORAWSKA OSTRAWA, 10. 9. (PAT). — „Południowy Ostrawski Denik” donosi, że władze czeskie postanowiły nie dopuścić do udziału w uroczystościach ku czci s. p. Zwirki i Wigury, które mają się odbyć dnia 22 b. m. w Cierlicku, pielgrzymek ludności polskiej.

MORAWSKA OSTRAWA, 10. 9. (PAT). — W czeskiej szkole w Cierlicku wybito szyby. Na miejscu zjechały liczne oddziały żandarmerji czeskiej.

MORAWSKA OSTRAWA, 10. 9. (PAT). — „Morawska Orlice” zapowiada aresztowanie szeregu dzieci w polskiej miejscowości Markłowicach, ponieważ śledztwo żandarmerji miało jakoby usta-

wić, że one wybiły szyby w czeskiej szkole.

MORAWSKA OSTRAWA, 10. 9. (PAT). — W związku z aresztowaniem 10 Polaków, robotników hut trzynieckich, oskarżonych o uroczyste powitanie wracającego z czeskiego więzienia działacza robotniczego Knoblicha — zastępcy dyrektora hut, p. Fuerst, oświadczył, że Knobloch i pozostali aresztowani zostaną zwolnieni z pracy i dodał, że nie może postąpić inaczej, gdyż otrzymał taki rozkaz z generalnej dyrekcji hut trzynieckich w Pradze.

Jak wiadomo, Knobloch został aresztowany za wypowiedzenie nad grobem zmarłego górnika polskiego słów: „Niechaj ci ta ziemia polska lekka będzie”.

Skład nowego Sejmu według danych dotychczasowych

Według dotychczasowych danych skład nowego Sejmu będzie się przedstawiał jak następuje. Augustyniak Miecz. Bakon Józef, Baran Stefan, Bartczak Franciszek, Bilak Stefan, Badziony Jakób, Bogusz Edward, Boluch Wasyl, Bołęcki Jerzy, Budzyński Wacław, Bura Nikita, Byrka Władysław Boląc. Car Stanisław, Celewicz Włodzimierz, Cezak Jakób, Chaczynski Wacław, Chelmiński Bogdan, Choński - Dzieduszycki Jan, Chojnacki Bronisław, Chyb Henryk, Czapski - Hutten Henryk. Danowski Paweł, Dąbrowski Stefan, Dehnel Marjan, Destych Jan, Dębicki Czesław, Długosz Wacław, ks. Downar Stefan, Dratwa Dominik, Droż - Gerylski Jan, Dublaszewicz Kazimierz, Duch Kazimierz, Dudziński Julian.

Eckert Edward. Firnella Bolesław. Freyman Jan. Gardecki Zygmunt, Gauza Czesław, Gdula Tadeusz, Gładysz Marjan, Glowacki Józef, Górczyca Wojciech, Gortat Wincenty, Grętkiewicz Wincenty, Gromada Józef.

Hanebach Antoni, Hermanowicz Stanisław, Hoffman Jakób, Hołyński Walerjan, Hoppe Jan, Hyła Wincenty.

Inglot Wincenty. Jabłoński Jerzy, Jaczeński Aleksander, Jedynek Jan, Jorani Alfons, Jurkowski Eugenjusz.

Kaczkowski Józef, Kaczorowski Klemens, Kamiński Józef, Kamiński Władysław, Karśnicki Feliks, Kasprzykowski Edward, Kieślak Stanisław, Kobyłecki Wacław, Kociuba Wincenty, Koj Jan, Kondysar Ferdynand, Kopeć Tadeusz, Kościakowski - Zyndram Marjan, Kozicki Jerzy, Kozłowski Tomasz, Kozubski Teodor, Krawczyński Stanisław, Kroebel Adam, Krukowski Roman, Krupa Władysław, Krzeczunowicz Kornel, Krzywosiński Włodzimierz,

Kuczyński Kazimierz, Kukliński Adam, Kusnowicz Włodzimierz. Koc Adam, Kobusz. Libiszewski Stefan, Ligoń Ignacy, ks. Lubelski Józef, Lubieński Bogusław. Łazarski Michał. Łobodziński Jan.

Madejski Zbigniew, Maleszewski Wiktor, Marchlewski Tadeusz, Martynowski Wiktor, Matusiak Stefan, Messing Henryk, Michalski Antoni, Michałowski Stanisław, Miedziński Bogusław, Minberg Lejb, Mirski - Dunin Je-

rzy, Mirski - Świątepek Kazimierz, Mróz Stanisław, Morawski Józef, Morawski Tadeusz, Mostowski Janusz, Mudry Wasyl, Myśliński Jan.

Nowak Ignacy, Nowicki Witold. Okocimski - Goetz Antoni, Olszewski Stanisław, Olszewski Stefan, Osieński - Brzęk M. T., Ostafin Józef, Ostrowski Stanisław.

Pacholczyk Antoni, Paciorkowski Jerzy, Pełciński Zenobiusz, Pełczyńska Wanda, Persecki Roman, Pewny Piotr, Pie-

Tragiczny Nowy Rok Krwawy zatarg o żonę

W Sądzie Okręgowym toczył się wczoraj sensacyjny proces 31-letniego Jana Aleksandra Rozwadowskiego, agenta ubezpieczeniowego, który oskarżony był o usiłowanie zabójstwa podporucznika służby czynnej, Jana Kierglewicza, swojej żony Aleksandry Smoleńskiej, brata Smoleńskiej Jerzego i podchorążego Szkoły Sanitarnej Janusza Okły. Rozwadowski, pomimo młodego wieku, przechodził niezwykle koleje życia. Rewolucja bolszewi-

ka zaskoczyła go, gdy bawił w Rosji. Aresztowany przez agentów czerezwyczajki, skazany został na śmierć przez rozstrzelanie. W lochach G. P. U. wyrok wykonano. Kula przestrzeliła czaszkę Rozwadowskiego. On sam cudem uniknął śmierci. Oprawcy, przypuszczając, że skazaniec jest trupem, pozostawili go na miejscu. Dzięki pomocy sanitariuszki, Rozwadowski wyleczył się z rany i następnie uciekł. W roku 1932 Rozwadowski za-

poznaje się z por. Janem Kierglewiczem. Za jego namową, postanawia noc sylwestrową spędzić w mieszkaniu p. Marii Kwiatkowskiej, przy ul. Leszczyńskiej, gdzie zapoznaje się z przyszłą swoją żoną, Aleksandrą Smoleńską, urzędniczką Wojskowego Instytutu Geograficznego. Rozwadowski zakochuje się w niej od pierwszego wejrzenia i w cztery miesiące później wstępuje w związek małżeński.

Już pierwsze tygodnie wspólne go pożycia stwierdzają, że w małżeństwie istnieje rozdziwki. On, zupełnie zniszczony nerwowo czło-wiek i rozbity przeżyciami, jest chorobliwie zazdrosny o przystojną i pełną uroku małżonkę. Nie mieszkają razem, ponieważ nie stać ich na wspólne mieszkanie. Rozwadowski ciągle jest bez pracy, a Smoleńska zarabia zaledwie 200 zł miesięcznie. Zresztą od pewnego czasu Rozwadowski poczyna unikać żony zarzucając jej flirty.

Rozwadowski coraz bardziej odczuwa własną niedolę. Dwa-krotnie usiłuje popełnić samobójstwo, raz strzelając do siebie z rewolweru, drugi raz zazywając trucizny. Nieporozumienia małżeńskie doprowadzają wreszcie do tego, że żona występuje do konsystorza o separację.

W dzień Nowego Roku Rozwadowski przychodzi do mieszkania Kwiatkowskiej, gdzie nadal zamieszkuje jego żona. Przeszedł, jak mówi, żeby złożyć życzenia noworoczne. W kieszeni ma nabitą rewolwer. Żony nie zastaje w domu, dopiero po kilku minutach zjawia się Smoleńska w towarzystwie por. Kierglewicza oraz podchorążego Janusza Okły.

Tymczasem, pomiędzy Rozwadowskim a porucznikiem dochodzi do gwałtownej scysji. W pewnej chwili por. Kierglewicz podniósł głos, a wtedy Rozwadowski wyjął rewolwer i, celując wystrze- lił dwukrotnie. Jedną z kul trafiła w prawe biodro, drugą zaś lek- ko tylko drasnęła porucznika. Do- szłyby prawdopodobnie do wzajemnej strzelaniny, gdyż porucznik wyjął również rewolwer. Obecni przeszkadzali temu. Rozwadowski oddał jeszcze trzy strzały w kierunku żony, jej brata i Okły, na szczęście, chybiając.

Radzany przez sędziego śledczego, Rozwadowski przyznał się do winy, lecz następnie odwołał swoje zeznania, dowodząc, że został przez porucznika spowodowany i obrażony. Oskarżonego ba- dali lekarze psychiatrzy. Orzecze- nie ich wypadło dosyć korzystnie dla Rozwadowskiego. Określił go jako typ marzydzielski, skłonny do żuloskości. W chwili dokonania czynu miał zdolność kierowania wolą dosyć ograniczoną.

Oskarżony na wczorajszej rozprawie w dalszym ciągu twierdził, że do winy się nie poczuwa, ponieważ porucznik wyprowadził go z równowagi i obraził. Uważał, że tylko kula odpowiedzieć może na zniewagę.

Popłoch w Addis-Abebie Gorączkowe przygotowania do wojny

PARYŻ, 9.9. (PAT). — Specjalny wysłannik „Paris Soir” z Addis Abeby donosi, że ostatnie przesunięcia wojsk włoskich w Erytrei wywołały żywe zaniepokojenie w stolicy Abisynji. Nastroj niepokoju zwiększył fakt przybycia do Addis Abeby 125 żołnierzy brytyjskich dla ochrony poselstwa angielskiego.

Kupcy europejscy złożyli w swoich poselstwach szczegółowe spisy inwentarza towarów, oraz przygotowują się do opuszczenia kraju. Cudzoziemcy, zamieszkali w głębi Abisynji, otrzymali od rządu nakaz udania się do Addis Abeby albo do Diredaua, gdzie łatwiej byłoby im zapewnić bezpieczeństwo. Projektowane w Addis Abeba manewry obrony przeciwnie zostały odwołane, aby nie powiększać depresji moralnej.

W dalszym ciągu korespondent twierdzi, że, wbrew wiadomościom o 350,000 żołnierzy, jakimi może rozporządzać Abisynja, państwo to nie będzie mogło wystawić armii, przewyższającej 200 tysięcy. Armia ta dysponuje zaledwie 200 jednostkami broni automatycznej, 60 działami i 6

tankami. Lotnictwo abisynskie składa się z czterech aparatów Poteza starego typu i dwóch aparatów Fokkera.

Ogólnie przewidują, że wojska włoskie przy pomocy samolotów łatwo będą mogły przeprowadzić swoje operacje i że najpoważniej sze trudności napotkają jedynie w Ogadenie.

Teren ten jest pozbawiony wody zdatnej do picia.

ADDIS ABEBA, 9.9. (PAT). Rząd abisynski ogłosił komunikat, w którym podaje na podstawie depeesz, otrzymanych z północnych prowincji, że w różnych

punktach na granicy Erytrei stwierdzono poważne ruchy wojsk włoskich, pozwalające przewidywać rychłą ofensywę na terytorjum abisynjskim.

RZYM, 9.9. (PAT). Donoszą z Addis Abeby, że Negus nie pójdzie na żaden kompromis, któryby naruszał suwerenność Abisynji.

PORT SAID, 10.9. (PAT). — Reuter donosi, że w sierpniu przeplynie do wschodniej Afryki przez kanał Suezki 26.445 żołnierzy włoskich, 1736 żołnierzy wróciło ze wschodniej Afryki do kraju.

Gorączkowy nastrój w Genewie Konferencja min. Hoare z Lavailem

GENEWA, 10.9. (ISKRA). — Dziś przed południem minister Spr. Zagr. W. Brytanji, Samuel Hoare wraz z ministrem Edenem przybyli do siedziby delegacji francuskiej i odbyli dwugodzinną konferencję z premierem Lavailem, który rano powrócił z Paryża do Genewy i przed rozmową z delegatami W. Brytanji odbył dłuższe narady ze swymi dwoma kolegami, min. Herriotem i sen. P. Boncour'em.

Według wiadomości ze źródeł angielskich, inicjatywa do żywej wymiany zdań pomiędzy kierownikami polityki zagranicznej Francji Anglii pochodzi z Londynu i ma przyczynić się do ustalenia jednolitego stanowiska tych dwóch mocarstw w sprawie konfliktu włosko - abisynjskiego. Zupelnie widocznie wywierany jest przez Anglię nacisk na Francję w kierunku zajęcia bardziej zdecydowanej postawy w obliczu zbliżających się rozstrzygnięć.

GENEWA, 9.9. — Wstępne formalności organizacyjne, załatwiane dziś rano i popołudniu przez zgromadzenie Ligi Narodów nie wywołały większego zainteresowania. W dalszym ciągu przedmiotem skoncentrowanej uwagi kół dyplomatycznych i dziennikarskich pozostawały wznowione dziś, po niedzielnej przerwie,

obradę komitetu dla sporu włosko - abisynjskiego.

Komitet zebrał się o godzinie 3 min. 30 popołudniu pod przewodnictwem ambasadora Madagaskaru w obecności min. Becka, min. Edena, min. Rustiaras i dyrektora De Leger, zastępującego premiera Lavaila. Komitet kontynuował zapoznanie się z przedmiotem sporu włosko - abisynjskiego, a chcąc pogłębić swe prace postanowił utworzyć podkomitet 5-ciu prawników, złożony z członków delegacji angielskiej, polskiej, francuskiej, hiszpańskiej i tureckiej. Z ramienia delegacji polskiej wszedł do podkomitetu prawników radca dr. Władysław Kulski.

Zadaniem podkomitetu będzie zapoznanie się z dokumentacją konfliktu afrykańskiego, przy- czym wbrew zamiarom pierwotnym badania podkomitetu prawników obejmą nie tylko dokumentację włoską, zawierającą zarzuty przeciwko Abisynji, ale — na skutek inicjatywy min. J. Becka — podkomitet prawników zażąda także dokumentów od delegacji abisynjskiej, dotąd przez nią zupełnie nie przedłożonych, a koniecznych dla dwustronnego naświetlenia istoty zatargu.

Podkomitet prawników rozpoczął swe prace jutro rano, co jed-

nak nie oznacza bynajmniej wstrzymania narad właściwego komitetu pięciu, który czekając na sprawozdanie swego podkomitetu, w dalszym ciągu będzie się zastanawiał nad możliwościami polubownego załatwienia sporu włosko - abisynjskiego.

Tyle — co do proceduralnej strony rozwoju sprawy abisynjskiej w Genewie.

Odnosi się wrażenie, że wypły- nie ona — i to bardzo prędko — na szerszy teren. Kola angielskie zapewnają, iż sir Samuel Hoare minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanji zabierze jutro lub pojutrze głos w dyskusji nad rocznym sprawozdaniem Ligi Narodów i poruszy bardzo obszernie zagadnienie włosko - abisynjskie od strony zasadniczej. Wy- toczenie przez delegata Wielkiej Brytanji zagadnienia na pełne forum Ligi wywoła zapewne szerszą debatę na ten temat.

Nowy poseł Jugosławii w Warszawie

W najbliższym czasie przybędzie do Warszawy nowy poseł Jugosławii przy rządzie polskim, p. Privislav Grisogono. Nowy poseł Jugosławiański w Warszawie jest Chorwatem z pochodzenia i Kato- likiem.

Urodzony w Splicie odbywał studia prawnicze na uniwersytetach w Grazu i Wiedniu. Po wojnie odgrywał wybitną rolę w Jugosławii, piastując skoki dwie teki; ministra Przemysłu i Handlu oraz ministra Spraw Zagranicznych.

Poseł Grisogono przeszedł następnie do służby dyplomatycznej i od r. 1930 zajmował stanowisko przedstawiciela Jugosławii w Pradze Czeskiej, stąd właśnie przeniesiony został do Warszawy.

Zginął urzędnik

LUCK, 10.9. (tel. wł.). — Urzędnik wydziału powiatowego w Dubnie, Stanisław Nockiewicz, wyszedł przed paru dniami z biu- ra i nie powrócił dotychczas do domu. Jak ustalono, Nockiewicz nie dopuścił się żadnych nadużyć. Policja poszukuje zaginionego.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 19 września

Dewizy: Belgia 89.45; Holandia 338.50; Londyn 26.24; Nowy Jork 5.31 1/2; Paryż 34.08 1/2; Praga 21.84; Szwajcaria 172.70; Sztokholm 183.30; Włochy 43.30; Berlin 213.40.

Ohoty dewizami średnie. Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5.31; rubel złoty 4.72 1/2; dolar złoty 9.08. W obrotach prywatnych marki niem. 155.75. W obrotach prywatnych funty ang. 26.24.

Papieru procentowe: 3 proc. pożyczkowa 40.50; 7 proc. pożyczkowa stabilizacyjna 40.00, odcinki po 500 dol. 64.63, odcinki po 100 dol. — 63.50 (w proc.); 4 proc. państw. pożyczkowa dolarowa 51.75; 5 proc. konwersyjna 68.35; 6 proc. pożyczkowa krajowa 82.00; 8 proc. L. Z. Banku gosp. krajow. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku gosp. krajow. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 83.25; 7 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku rolnego 83.25; 8 proc. L. Z. budowlane Banku gosp. kraj. 1 em. 93.00; 4,5 proc. L. Z. ziemskie 46.25; 5 proc. L. Z. Warszawy 68.25; 5 proc. L. Z. Warszawy (1938 r.) 57.75; 5 proc. L. Z. Łodzi (1933 r.) 51.75.

Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 7 proc. pożyczka 72.75 (w proc.); 7 proc. pożyczka Warsz. (Magistrat) 70.30 (w proc.).

Akcje: Bank Polski 91.50; Warsz.

Tow. fabr. cukru 35.00—34.50; Starachowice 33.50.

Warszawska GIEŁDA ZBOŻOWA

Ogólny obrót wyniósł 2.933 tonny. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: pszenica jara czerwona szklista 18.50—19, jednolita 18.50—19, zbier. 18—18.50, żyte 1-szy st. 12.25—12.50, II st. 12—12.25, owies 1-szy st. nowy 15.50—16, II-gi st. 15—15.50, III-ci st. 14.50—15, jęczmień browarny 16.00—17.00, jęczmień gat. II-gi 14.50—15.00, gat. III-ci 14.25 — 14.60, gat. IV-ty 13.50 — 14.00, groch polny 23—25, Vicia 30—33, rzepak zimowy 35—36, rzepak i rzepak letni 81—82, rzepak zimowy 83—84, siemie lniane 32—33, mak niebieski 46—48, mąka pszenna gat. I-A 31—33, gat. I-B 29—31, gat. I-C 27 — 29, I-D 25 — 27, I-E 23 — 25, gat. II-B 22—24, gat. II-D 21 — 22, gat. II-F 20 — 21, gat. II-G 19 — 20, gat. III-A 14 — 15, mąka żytnia gat. 1-szy do 55 proc. 21 — 22, gat. 1-szy do 65 proc. 30—31, gat. II-ri 18—17, gat. 1-szy 16—17, pszenica 10.50—11, otręby pszenne grube 9.50 — 10, pszenne średnie 9 — 9.50, pszenne mialkie 9 — 9.50, żytnie 3 — 3.50.

Rokujemy z Gdańskiem ale bez rezultatów

Między Gdańskiem a Polską toczą się rokowania, które dotyczą trzech zasadniczych zagadnień, wymagających szybkiego uregulowania.

Władze Wolnego Miasta zabiegają o przyznanie Gdańskowi nowych kontyngentów importowych z Niemiec. Lista kontyngentów przyznanych Gdańskowi na przywóz z Niemiec, wygasa z dniem 1 września r. b. W Gdańsku liczą się z możliwością szybkiego zakończenia polsko - niemieckich rokowań handlowych w Berlinie i przy tej sposobności pragną uzyskać nowe kontyngenty importowe z Niemiec.

Drugim tematem rokowań polsko - gdańskich jest kwestia nowej polsko - gdańskiej umowy portowej. Obowiązująca obecnie umowa wygasa dnia 1 paździer-

nika r. b. Wolne Miasto Gdańsk domaga się, aby w nowej umowie zagwarantowane było równomierne wykorzystywanie portów w Gdyni i Gdańsku przez polski handel zamorski.

Przedmiotem rokowań są wreszcie żądania polskie, domagające się uchylenia gdańskich przepisów dewizowych, które utrudniają obroty gospodarcze Polski na terenie Wolnego Miasta. Do kompleksu zagadnień walutowych należą również kwestja polityki walutowej Banku Gdańskiego i wpływu strony polskiej na tę politykę.

Rokowania dotychczasowe nie dały jeszcze konkretnych wyników, ale w kołach obu delegacji znanaczają się nastroje optymistyczne.

Uroczystości winobrania w Zaleszczykach

Celem zainteresowania najszerszego ogółu hodowców wino-rosli, z inicjatywy Podolskiego Tow. turystyczno - krajoznawczego i Tow. rozwoju ziem wschodnich, w r. b. po raz pierwszy odbędzie się w Zaleszczykach w okresie od 14 do 27 b. m. winobranie.

Min. Komunikacji przyznało daleko idące ulgi. W drodze do Zaleszczyk przyznana zniżka wy-

nosi dla pojedynczej osoby 33 proc. w okresie od 14 do 27 b. m.; powrót zaś będzie całkowicie bezpłatny. Program uroczystości obejmuje zwiedzanie winnic, udział w regionalnych zabawach i obchodach, zwiedzanie wystawy artystycznej przemysłu ludowego, defiladę przed trybunami grup winobrania oraz dożynkowe (zgłoszono około 60 grup wiejskich, liczących 2.000 osób)

W Świdrze i Otwocku naciagał fałszywy lekarz i oficer

Na terenie Świdra i Otwocka grasował od kilku tygodni rzekomy doktor, oficer rezerwy i chemik, który występował pod nazwiskiem dr. Rusła. Rusel twierdził, iż pracuje w szpitalu św. Ducha w Warszawie i prosił właściciela kawiarni, Władysława Wiczorkiewicza (Świdr. W. W. 21), o kredyt do czasu otrzymania pieniędzy ze szpitala. Okazało się, iż kredyt wyniósł 55 zł.

Od tego czasu Rusel zginął. Starania, prowadzone przez Wiczorkiewicza,

ustaliły jego nazwisko. Okazało się, iż jest to Izaak Ruslander, znany chemik Otwockowy i Świdrowski naciągacz. Okazało się, iż naciągacz on również służył. Zofie Poradowskiej, właścicielki kiosku w Świdrze, Jerzego Orłowskiego, Ruslander występował również jako chemik - farmaceuta. Od Orłowskiego pożyczził ostatnie kilkadziesiąt złotych. Pieniądza miał zostawić w umowionym miejscu, jednak nie stawił się.

Zawiadomiono policję, która rozpoczęła poszukiwania spryciarza.

ZŁA PRZEMIANA MATERJI JEST CZĘSTO PRZYCYNĄ WIELU CHOROBY
(kamienie żółciowe, artretyzm, ischias, choroby skóry), kuracja zielenią CHOLEKINAZA polega na pobudzeniu wrotności do normalnej czynności i reguluje przemianę materji. Broszury bezpłatnie.

Zatargi między generałami Ogłoszenie plebiscytu w Grecji Prezyd. Tsaldaris popiera monarchję

ATENY, 10.9. PAT. Prezydent Tsaldaris ogłosił odezwę do narodu, w której zawiadamia o wydaniu przez siebie poleceniu urzędzenia referendum ludowego w sprawie restauracji monarchji.

ATENY, 10.9. PAT. W odezwie do ludności premier Tsaldaris wyraża pogląd, iż najodpowiedniejszym ustrojem Grecji jest monarchja, oparta na instytucjach demokratycznych. Tsaldaris wzywa ludność do współpracy i zapewnienia wewnętrznej ładu.

PARYŻ, 10.9. PAT. Korespondent Havasa w Atenach donosi, że według obiegających tam wiadomości gen. Panayotakos, dowódca okręgu korpusowego w Atenach, uważany za meża zaufania Prezydenta Tsaldarisa, został wczoraj popołudniu odwołany ze swego stanowiska przez min. Kondylisa. Gen. Panayotakos odmówił wykonania tego rozkazu i po-

zrucenia tego stanowiska bez wyraźnego rozkazu Prezydenta Tsaldarisa. Panayotakos zgromadził jakoby dookoła siebie kilka oddziałów garnizonu ateńskiego, na które może liczyć.

Posiedzenie rady ministrów trwa.

ATENY, 10.9. ATE. Agencja ateńska donosi, że w związku z pewnymi ruchami w oddziałach pierwszego korpusu, wydane zostały zarządzenia, w następstwie których minister wojny, gen. Kondylis, podał się do dymisji. Ikada ministrów rozpatrzyła sytuację i uważając, iż sytuacja ta była następstwem nieporozumienia, skłoniła gen. Kondylisa do cofnięcia dymisji.

W czasie posiedzenia rady ministrów w kuluarach izby wynikła bójka, przyczem obecny tam gen. Panayotakos, który usiłował interwenjować, został lekko ranny.

Krytyczny rok dla rodziców Rodzice proszą o „moratorium mundurkowe”

Nowe obciążenie: przepisowe palta dla szkół

Kiedy już zapisało się dziecko do państwowego lub prywatnego gimnazjum nowego typu, kiedy wysypało się albo pożyczycie pieniądze na pierwszą ratę czesnego, zaczyna się właśnie najgorsza chwila dla rodziców. Dziecko ma iść do szkoły — ale w czym? Trzeba kupić przepisowy mundur, buty, pończochy, fartuch, kostium gimnastyczny, pantofle, beret (czapkę), znaczek na beret, „tarczki” do naszywania na rękaw ubrania, drugą do naszywania na rękaw palta...

Rok szkolny zaczął się i nagle klasy, które miały być tak przepelnione, zapchane dziećmi, są prawie puste. To sprawa mundurku. Krawiec i szew zwoycieżają szkołę. Świeżo upieczony uczeń, pierwszej gimnazjalnej sędzi w domu i czeka, aż zostanie wynalczony sposób, przekształcenia ojcowskiego ubrania w uroczyste, przepisowy mundur szkolny.

Bieżący rok jest krytyczny dla rodziców. W roku szkolnym 1935-36 wchodzi w całej pełni zarządzenie o obowiązku noszenia szkolnego mundurka. Trzeba przyznać, że nie jest to niespodzianka i że na 2 lata naprzód zapowiedziano wprowadzenie mundurków: co kto ma, niech jeszcze donosi, a gdy będzie kupować nowe ubranie, niech już kupi nowy mundur szkolny.

Nieprzewidziano tylko, że donaszenie starych ubrań będzie trwało przez całe dwa lata i wobec tego obecny rok szkolny przyniesie konieczność wydatków na mundur. Kto posyłał dziecko do szkoły w ubiegłym roku, ten nie sprawiał mundurku, pocieszając się że na przyszły rok będzie lepiej. Kto już miał dziecko w szkole, ten także czekał lepszych czasów i odkładał kupno na później.

Tymczasem nadeszła jesień 1935 roku, zamiast poprawy przyniosła zapowiedź obniżki pensji, aż o 15 proc. i... obowiązek „umundurowanych dzieci”.

Mundur dla dorastającego chłopca kosztuje od 50 zł. do 80 zł., dla młodszego można dostać nawet za 29 złotych, ale kto zaręczy za trwałość tej tanizny. Dla dziewczynki materiał na sukienkę i bluzkę granatową można dostać po 6 zł. za metr, koszt całego mundurku zrobionego w domu wyniesie od 30 zł. do 45 zł.

Ale nie na tem koniec. Trzeba przecież kupić ciemne, brązowe półbuty, dziewczynki muszą mieć codzienne fartuchy, białe bluzki.

Wywołał niepokój na wiecu ludowców

LWÓW, 10. 9. (tel. wł.). — W Kaluszu odbył się proces działacza Stronnictwa Ludowego, Józefa Lipowieckiego z Radwanowa. Przestępstwa oskarżony dopuścić się miał na wiecu Stronnictwa Ludowego w Tomaszowcach, używając w swoim przemówieniu zwrotów, mogących wywołać niepokój publiczny.

Chociaż oskarżony Lipowiecki dowodził przed sądem, że przypisywane mu zwroty zaczerpnął z artykułu pism nieskonfiskowanych, sąd dopatrzył się jego winy i skazał na 3 miesiące bezwzględnej aresztu oraz grzywnę pieniężną.

Na marginesie

„Europa B”

W jednej z publikacji znalazłem ciekawą opinię znanego pisarza francuskiego F. Delaisi'ego, który w książce „Dwie Europy” wykazuje różnicę między „Europą A” (Zachód) — „Europą B” (Wschód).

Od Gdańska, przez Kraków do Budapesztu idzie granica dwu światów, dwóch cywilizacji, dwu systemów ekonomicznych. Zasada podziału Delaisi'ego — jest stan dróg.

Na zachodzie sieć dróg osiągnęła maksimum, na wschodzie trzeba dopiero dojść do... minimum. Niema tu dostatecznych łączników między miejscem produkcji i zbytu, bogactwa naturalne nie mogą być eksploatowa-

jako strój „galowy”, znaczek na beret, tarczki z numerem szkoły, przepisowe kołnierzyki, przepisowe kostiumy lekkoatletyczne, przepisowe palta... Litania bez końca.

„Tarcza” kosztuje 1,50 zł., dwie tarczki — to już wydatek 3-złotowy, najczęściej więc, choć tak nie wolno, robi się, że kupuje się jedną tarczki, przymocowuje do niej gumkę i zakłada odznakę na mundur, a wychodząc ze szkoły przekłada się ją na palto.

Lecz najtrudniej jest z mundurowym paltem dla chłopca lub dla dziewczynki, ponieważ stanowi to wydatek najpoważniejszy. Do szkół odbywają się pielgrzymki, usiłujących wyrobić dla dziecka mundurowe moratorium. Po próbach i targach, uzyskuje się taką np. ceną koncesję, że ciemnozielone palto zostaje dopuszczone na jesień, pod warunkiem, uroczyste zaprzysiężonym przez rodziców, że w zimie będzie kupione „palto urzędowe”.

Gdyby choć poprzestano na tych, mundurkach, ani pięknych, ani praktycznych, ani tanich, ale zatwierdzonych i wprowadzonych! W myśl zasady, iż rozmaitość nie zawadzi, urząda się takie np. niespodzianki: jednego dnia w pewnej szkole ogłoszono, że majątek do gimnastyki mają być czarne, po kilkunastu dniach, gdy większość kupiła czarne kostiumy, zostaje wydane polecenie kupienia granatowych kostiumów. Rodzice bronią się, jak mogą. Znam wypadki, że do ojcowskich spodni wszywa się tasiemkę niebieskiego lampasu, skraca dół i tak tworzy wymagany mundur. Najrzęczniejsze jednak pomysły oszczędnościowe nie zmieniają sytuacji, że obecne ciężary szkolne są stanowczo nadmierne.

(b)

Wśród pisem

PO WYBORACH.

Omawiając wyniki niedzielnych wyborów sejmowych, pisma sanacyjne wykazują naogół wielką wstrzemięźliwość w ocenie.

1935 i 1930.

I tak „Polska Zbrojna” ogranicza się do przytoczenia urzędowego komunikatu P.A.T., oświadczającego m. in.:

„Przyjmując frekwencję z r. 1930 jako jedną z najwyższych, która może być uważana za normalną i przeciętną przy głosowaniu ogółu ludności bez propagowania i szerszenia hasel antywyborczych, należy dojść do wniosku, że ubytek procentowy głosujących wynosił w r. 1935 28,3 proc. Jest to wynikiem nie tylko nieprzebiegającej w środkach agitacji antywyborczej i fizycznego przeszkadzania w braniu udziału w akcie wyborczym, ale i niezwykle niesprzyjających warunków, na które zostały się ulewne deszcze, rozmaite drogi, przedczesny śnieg w okolicach podgórskich i groźba w niektórych miejscowościach powodzi.”

W r. 1930 na liście nr. 1 w całym kraju głosowało 5.292.725 wyborców. Obecnie ogół wyborców, biorących udział w wyborach, a więc ustosunkowujących się realnie i pozytywnie

do prac rzędu wynosi 7.575.681, a więc wzrósł aż o 2.282.956 czyli o 43,1 procent.”

„Gazeta Polska” poprzestaje na cytowaniu z tego wyjaśnienia tylko jego ostatniego zdania. „Kurier Poranny” dodaje do niego od siebie:

„Reasumując wyniki niedzielnych wyborów — trzeba stwierdzić, że wórew wysiłkiem opozycji udział obywateli w akcie wyborczym był bardzo duży. Frekwencja wyborcza była zresztą wyraźnie uzależniona w dużym stopniu od pogody i malała wszędzie w tych okęgach, gdzie były większe chłody i deszcze. Poza to znacznie silniejsza frekwencja zaznaczyła się w okęgach pogranicznych, gdzie świadomość narodowa skłaniała do wyjścia do urny nawet podczas przejmującego chłodu i deszczu. Rekord w tej dziedzinie zdobył Śląsk... Odrotny, smutny rekord opieszłości zdobyła Warszawa...”

Podobnie „Express Poranny”, który w głosowaniu widzi dowód „jak bardzo w ciągu 5 lat ostatnich pogłębiło się społeczeństwo zrozumienie i uznanie dla kierunku od 9 lat sterujące-

go losami państwa”, pozbawiając piętnując bardzo ostro agitację, która doprowadziła do krwawych zaburzeń w woj. warszawskim i poznańskim.

GDZIE PRZYCZYNY?

Zgola natomiast inna jest opinia „Czasu”, który stwierdza, że „społeczństwo słaby tylko wzięło udział w głosowaniu”, gdyż frekwencja (nie znając jeszcze cyfr oficjalnych, „Czas” obliczał ją prawdopodobnie na podstawie zsumowania głosów ważnych) wyniosła nie więcej niż 40 proc.

„Nie mamy — pisze „Czas” — najmniejszego zamiaru ukrywać, że słaba frekwencja wyborczą uważamy za objaw bardzo niepomyślny. Nie będziemy tłumaczyć tego objawu deszczem, niepogodą. Trzeba po męsku spojrzeć na to, co się stało, nie trzeba sobie tłumaczyć niewątpliwego zła nieistotnymi przyczynami.

Opozycja niewątpliwie będzie twierdzić, że abstynencja została spowodowana wrogim stosunkiem społeczeństwa do systemu pomajowego, i będzie na podstawie niedzielnych wyników wysnuwała wnioski, że system ten jest coraz słabszy. Rozumowanie powyższe, jak większość rozumowań opozycji, jest oczywiście tendencyjne i nie odpowiada istniejącej rzeczywistości... Być może, że część tych, którzy w niedzielę nie spełnili swego obywatelskiego obowiązku, chciała ta droga osłabić rząd. U znakomitej większości, jesteśmy o tem głęboko przekonani, motywów abstynencji były inne.”

OBOJĘTNOŚĆ

Mógł być wprawdzie przychylny zły dobór kandydatów, ale przykład Warszawy, gdzie mimo kandydowania ludzi o nazwiskach znanych abstynencja była stosunkowo duża, dowodzi że motyw powyższy nie odgrywał większej roli. Toteż:

„gdzieindziej należy szukać powodów abstynencji. Tkwią one, naszym zdaniem, w braku dostatecznego zainteresowania u społeczeństwa sprawami publicznymi. Społeczństwo, jak to pisałmy parę dni temu, czuje się bezwolnym przedmiotem woli rządzących, nie wierzy, by mogło być choć częściowo współtwórcą tej woli, nie wierzy, by mogło na bieg spraw państwowych wywrzeć jakiś wpływ, i dlatego ogranicza się w najlepszym razie do roli obserwatora, czynnego udziału w życiu publicznym nie chce brać, bo... nie warto.”

Winę tego stanu rzeczy ponosi nie opozycja, ale obóz rządzący, który „nie umiał nawiązać ze społeczeństwem dostatecznie ścisłego kontaktu”. Z zadowoleniem natomiast podnosi „Czas”, że spośród głosowania tych, którzy pospieszyli do urny (w szczególności występujące w wielu okęgach przebieganie między kandydatami) jest objawem pocieszającym, gdyż dowodzi „znacznego wyrobienia i namysłu” ze strony wyborców.

Wyrażający opinie sfer gospodarczych „Kurier Polski” wyjaśnia małą frekwencję nowością obecnego systemu wyborczego, kryzysowa apatią ludności oraz agitacją bojkotową, której „nie przeciwstawiano prawie żadnej kontrakcji”, stwierdza jednak, że w Polsce nie było — jak to się zdarza w innych krajach przy takich okazjach — obawy „teroru potencjonalnego” ze strony ludności.

GŁOSY OPOZYCYJNE

„Warszawski Dziennik Narodowy” przeciwstawia obliczeniu P.A.T. zsumowane zestawienie liczby głosów oddanych na poszczególnych kandydatów (w przyjęciu, że każdy wyborca oddawał 2 głosy), z którego wyprowadza wniosek, że:

„udział w głosowaniu wzięło 5.673.302 osoby, co daje zaledwie 36 proc. uprawnionych... Plebiscyt milczenia, jaki się odbył 8 września, jest bardzo wymowny... Jest rzeczą wysoce niepoważną próbować tłumaczyć, jak to usiłuje P.A.T., wyniki głosowania „warunkami atmosferycznymi”. Jeśli atmosfera odegrała tu rolę, to wyłącznie atmosfera moralna, która w Polsce, po niedzielnym głosowaniu, znacznie się oczyściła i wyjaśniła.”

Zdaniem organu str. narodowego: „Wyniki niedzielnych wyborów są poprostu oszalamiające. Tak niskiej frekwencji wyborców w okęgach polskich wielu z nas nie przewidywało.

Przyzwyczyliśmy się liczyć z oportunistycznym ludzi zleżnych lub w ten czy inny sposób związanych z obecnym systemem rządowym, pesymistycznie przypuszczali, że ten smutny objaw upadku moralności obywatelskiej nada charakter i wyhorom z 8 września...”

Podobnie wypowiada się „Robotnik”, który stwierdza, że „eksperyment się nie udał”.

Listy ze wsi

Sielanka wyborcza na wsi

Jak chłopci spod Tarnobrzega skorzystali z okazji?

Bez względu na to, jak kto patrzy na wartość obecnych wyborów, warto spojrzeć na ich rezultat w jednym z najciekawszych okęgów Małopolski środkowej, Nr. 79, obejmującym powiaty Tarnobrzeg, Nisko, Przeworsk i Łańcut. Okręg to wybitnie chłopski, mający za sobą bogatą przeszłość polityczną z okresu lat pięćdziesięciu, własność włościańska rozdrobniona.

HRABIA ZAWZOWAŁ RADYKAŁA

Najciekawszym w tym okęgu jest fakt wyboru największą ilością głosów (39.163 — 63 proc. oddanych głosów) młodemu hrabiemu Arturowi Tarnowskiego z Dzikowa. W swoim powiecie Tarnobrzegskim, gdzie w roku 1918—19, wszechwładczą była republika osławionego radykała ks. Okonia, zdecydowany konserwatywa spowodował znaczną i niebywałą gdzieindziej w polskich powiatach włościańskich frekwencję 67 proc. (na 37.600 uprawnionych głosowało 25.400), przyczem prawie wszystkie głosy pały na niego.

Na kilku zebraniach przedwyborczych hr. Tarnowski niezbyt ubiegał się o względy wyborców, a przemówienia jego brzmiały mniejwięcej tak:

— Kazano mi kandydować, więc kandyduję. Jestem za wspólną pracą z rządem. Polska jest państwem katolickim. Jestem przeciwny radykalnej reformie rolnej. Będę zwalczał ubezpieczenia społeczne. Jak mnie wybierzeć na posta, będę działał w myśl powyższych zasad. Nie będę miał do was żalu, gdy posłem nie zostanie.

Gdy na pewnym zebraniu skonstruowany przewodniczący zapropomował, by zebrani interpelowali kandydata, wówczas on pospieszył z wyjaśnieniem.

— Szkoda czasu. Programu swojego nie zmienię i od niego ani na jotę nie odstąpię.

A mimo to hr. Tarnowski o-

trzymał w powiecie Tarnobrzegskim 24.500 głosów, w Przeworskim 6.100, w Nizańskim 4.900, w Łańcutkim 3.600, razem 39.000 głosów, osiągając rekord popularności osobistej, zwłaszcza w swoich stronach, gdzie rodzina Tarnowskich z Dzikowa zawsze była przez włościan mile widziana.

To przetrzucenie się sympatyj mieszkańców b. republiki Tarnobrzegskiej na hrabiego jest wcale charakterystyczne.

WIEŚ I MIASTO

W wymienionym okęgu uprawnionych do głosowania było 151.700. Głosowało 57.100, czyli 37 proc. O tym procencie głosujących zdecydowała jedna frekwencja w pow. Tarnobrzegskim. W innych powiatach oddano głosów prawie dwa razy mniej. Powiat Przeworski na 31.000 uprawnionych dał 10.800 (35 proc.) głosów, Nizański na 31.700 tylko 9.300 (29 proc.), a Łańcutki prawie zupełnie bojkotował wybory, dając na 51.300 uprawnionych tylko 11.600 czyli 22,6 proc. głosów.

Rozróżnić tu jednak należy stosunek do wyborów w mieście i na wsi. W miastach frekwencja wyborców była dobra. Np. w Łańcutcie na 4200 uprawnionych

naliczono 3100 głosów oddanych, ten sam stosunek zauważono w Przeworsku i Tarnobrzegu. Nagołym miasteczka dały 60 proc. frekwencji: ludność żydowska stawiała się do urn wyborczych w komplecie, jak przy dawnych wyborach austriackich.

Wieś natomiast, poza powiatem Tarnobrzegskim, bojkotowała wybory i np. w 59 wsiach powiatu Łańcutkiego na 44200 uprawnionych do głosowania, oddało głos tylko 7400, czyli 16 proc.

Innych ciekawym faktem jest, że w okęgu tym przepadał b. poleń sanacyjny z tego okęgu, rolnik Michał Szajer i ci włościanie, którzy głosowali, woleli mieć posłem harbiego, niż poprzedniego „elektę woli ludowej”.

— Ze sześć tysięcy złotych wydał na wybory — mówili ludziska — ale zostało mu jeszcze dość, to niech się odpochnie.

Ten szałomony wyrok opinii ludzkiej zdecydował, że Szajer zebrał niedostateczną ilość głosów.

CHYLIKIEM O ZMROKU

Ciekawy obraz przedstawiała wieś w ubiegłą niedzielę w czasie odbywających się wyborów. W lokalach wyborczych siedziały komisje, wyglądając przez okno, czy kto idzie do urny. W oddali

Poczta na balonie

uczestniczącym w zawodach

Z okazji międzynarodowych zawodów balonowych o puchar im. Gordon-Bennetta, balon warszawskiego Aeroklubu „Legjonowo” zabierze dnia 15 b. m. pocztę z u. p. „Warszawa 31” i przewiezie ją do miejsca lądowania w granicach Polski.

Po wylądowaniu załoga balonu wyda pocztę najbliższemu urzędowi pocztowemu, który nadeszłą tą drogą przesyłki prześle do miejsca przeznaczenia, według podanego adresu.

Balonom „Legjonowo” mogą być przewiezione tylko zwykłe ekspresowe listy do 20 gramów wagi oraz zwykłe ekspresowe kartki pocztowe, tak krajowe, jak i zagraniczne, za odpowiednią ta-

ryfową opłatą pocztową. Pragnący przesała tą drogą listy i kartki pocztowe winni przesała je w kopercie pod adresem urzędu pocztowego „Warszawa 31”, który przesyłki te wyda załozde balonowej.

Przeznaczone do przewozu balonem przesyłki pocztowe będą przed wysłaniem osteplowane Gatownikiem urzędu pocztowego z napisem: „Międzynarodowe Zawody Balonowe 15IX. Gordon-Bennet 1935 — Warszawa 31”.

W miejscu lądowania balonu urząd pocztowy przesyłki te oznaczy dodatkowo datownikiem urzędu i prześle zwykłą drogą pocztową do miejsca przeznaczenia.

Sprawy pracownicze

Zasadnicze orzeczenie Sądu Najwyższego

Sąd Najwyższy wydał ostatnio szereg zasadniczych orzeczeń w sprawach pracowniczych. M. in. Sąd Najwyższy orzekł, że pomimo istnienia przymusowości ubezpieczenia „pracownik nie staje się ubezpieczony z samego prawa, automatycznie; dla zaistnienia stosunku ubezpieczenia konieczne jest zgłoszenie pracownika do tego ubezpieczenia i ewentualnie również opłacanie składek.

W innym orzeczeniu, Sąd Najwyższy ustalił, że robotnikowi nie należy się wynagrodzenie umowne za cały okres czasu, gdy wskutek choroby nie pracował i otrzy-

mywał pomoc z Kasy Chorych (Ubezpieczalni Społecznej), gdyż rozporządzenie o umowie o pracę robotników nie zawiera przepisu analogicznego do treści art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę pracowników umysłowych.

Sąd Najwyższy orzekł również, że nieprzystąpienie do pracy robotnika, biorącego udział w strajku, wywołanym względami natury konkurencyjnej a nie ekonomicznej, stanowi ważny powód do niezwłocznego rozwiązania umowy bez wypowiedzenia.

Pożar u Kohna w Radomiu

RADOM, 10. 9. (tel. wł.). — W suszarni fabryki giętych mebli, J. Kohna przy ul. Dolnej powstał pożar. Ogień strawił wszystkie przeznaczone do suszenia materiały drzewne. Straty wyniosły około 10.000 zł.

Przyczyna pożaru narazie nie ustalona. Policja prowadzi dochodzenie.

(a. s.)

Praca w świetlicach i na kolonjach Oświata pozaszkolna w Warszawie

W okresie wakacyjnym r. b. miejski wydział oświaty i kultury zorganizował 5 kolonji letnich dla słuchaczy szkół wieczorowych i świetlic wydziału. Dwie kolonie wycieczkowe w Mieni pod Warszawą, w pięknym osiedlu gimnazjów — przeznaczone były dla najuboższej młodzieży z peryferji Warszawy (15—18 lat), która nieuczęszczała w normalnym wieku do szkół powszechnych, nie korzystając nigdy z żadnej akcji kolonijnej. W większości była to młodzież, która po raz pierwszy w swym życiu przez dłuższy czas przebywała na wsi. Charakter kolonji był wychowawczy. Młodzież, podzielona na niewielkie grupy, brała czynny udział w pracach organizacyjnych i porządkowych kolonji.

Kolonje w górach i nad morzem, oprócz odpoczynku, miały na celu umożliwienie starszej młodzieży poznania piękna i uroku kraju, a przez zwiedzanie Krakowa i Gdyni zetknięcie bezpośrednio z dorobkiem kulturalnym i materialnym Polski. Obok tego dużą uwagę zwrócono na zbliżenie młodzieży z miejscową ludnością. Ogółem w kolonji brało udział przeszło 300 osób. Wszyscy korzystali ze znacznych zniżek kolejowych i minimalnych opłat.

Dla tych zaś, którzy zmuszeni byli w większości wypadków do pobytu w czasie wakacji w mieście organizowane były zajęcia wychowania fizycznego oraz czynne były dwa kluby oświatowe, w których frekwencja dzienna przekraczała 130 osób. W siedmiu punktach miasta na boiskach sportowych uprawiano gimnastykę, gry sportowe, lekką atletykę i zaprawę do P. O. S. Część młodzieży uczyła się pływać, zaawansowani korzystali z wioślarki i kajaków. Frekwencja w upalne dni przekraczała 1.000 osób, w inne ponad 700. Młodociani słuchacze, stanowiący znaczny procent ćwiczących, rekrutują się najczęściej spośród młodzieży, która znalazła się poza nawiasem szkoły powszechnej i nie mogła korzystać z dobrodziejstw kultury fizycznej.

Okres wakacyjny skończył się już. Obecnie zaczyna się rok szkolny. Wydział oświaty i kultury rozpoczął już zapisy do swo-

ich uczelni. Obok systematycznej nauki w 7-klasowych szkołach powszechnych dla dorosłych i młodocianych i uniwersytetach powszechnych, organizowane są zajęcia wychowania fizycznego oraz świetlice, w których słuchacze znajdują odpoczynek i kulturalną rozrywkę. Póki ciepło i pogoda urządzane są całodzienne wycieczki podmiejskie pieszo, koleją i statkiem.

O ruderach warszawskich pisze się często, aż do znudzenia. A przecież niesposób nie wracać do tego wiecznego, niestety, tematu, gdy zobaczy się na własne oczy mieszkania bezrobotnych, czy ubogich wyrobników gdzieś na peryferjach miasta, gdy wkroczą się samemu do takiej rozpaczliwej nory, w której wszelkie zło — brud, wilgoć, ciasnota i robactwo godzi w zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka.

Zainteresowanie stanem domów w stolicy wzrosło się wśród społeczeństwa i czynników miarodajnych od dnia pamiętnej katastrofy na Freta. Lęk i obawa przed zawaleniem się innych, zagrożonych kamienic, skierowały uwagę władz budowlanych przedewszystkiem w tym kierunku. Szukano domów o popękanych ścianach, zarysowanych filarach, badano skrupulatnie każdą rysę na murze.

MIESZKANIA, KTÓRE ZABIJAJĄ POWOLI.

Niestety, istnieje w Warszawie mnóstwo ruder, mieszkań straszliwych, zabijających człowieka nie od razu, cegłą z walącej się ściany — ale powoli, systematycznie zatruwających go chorobą, odbierających mu wszelką energię i siłę do borykania się z życiem. Stan sanitarny tych „mieszkań” nie zasługujących na nazwę ludzkiego schronienia jest tak fatalny, że co trzeci człowiek choruje w nich na gruźlicę, że szerzą się w nich najgorsze choroby, jak: tyfus brzuszny i plamisty, bolesne zapalenie stawów. W pewnym mieszkaniu bezrobotnego na Ochocie, a właściwie w ciemnej piwnicy, zamieszkałej przez 11 osób, panuje taka wilgoć, że z poduszki i kołdry można wycisnąć wodę, jak z gąbki (!). Na te 11 osób są tylko dwa łóżka, więc sześć osób śpi na łóżkach, pozostałych pięć na gnijącej, pleśniejącej od wilgoci podłodze.

Już ten jeden przykład z życia mówi za siebie. Ta rodzina skazana jest na reumatyzm, dzieci będą miały spewnością ręce i nogi pokręcone od wilgoci, nie mówiąc o innych skutkach przebywania w takich warunkach.

CZYSTOŚĆ — NAJLEPSZYM LEKARSTWEM.

Przed kilku dniami opinia publiczna była poruszona innym znowu, charakterystycznym dla naszych stosunków mieszkaniowych wypadkiem: w Markach pod Warszawą, szczerzy zagryzły dwoje niemowląt — bliźniąt. Czyż ten wypadek, mrozący krew w żyłach nie może zdarzyć się i w naszych ruderach stołecznych? Zuchwałość szczerów, pleniących się

Wala się stropy w 2-ach drewnianych domach przy ul. Pawiej

We wtorek, 10 b. m., komisja, złożona z przedstawicieli starostwa grodzkiego północno-warszawskiego, urzędu inspekcyjno-budowlanego i Komitetu rozbudowy m. stoł. Warszawy, dokonała szczegółowych oględzin dwóch parterowych domów drewnianych przy ul. Pawiej 71 (11 lokatorów) i Pawiej 73 (8 lokatorów). Komisja stwierdziła okropny stan zniszczenia powyższych domów, które są prowizorycznie podstemplowane. Wala się w nich stropy, wianziona dachowe nie trzymają i t. p., wobec czego domom tym grozi zawalenie.

Komisja postanowiła przeto, że do 1 listopada winna nastąpić rozbiórka domów, po uprzednim opróżnieniu ich z lokatorów. Obydwa domy są frontowe, a dom przy ul. Pawiej 73 posiada jeszcze oficynę.

Gorzej niż w więzieniu mieszka się w warszawskich ruderach

w brudnych, zaniedbanych zupełnie przez gospodarza, czy administratora domach, doprowadza do rozpaczy lokatorów, nikt jednak nie pomyśli o skutecznym zwalczaniu tej plagi. Dotychczasowe nieudolne próby trucia szczerów naraziły tylko inicjatorów tej akcji na śmieszność. Zresztą nie pomoże tu samo tępienie szkodników.

Trzeba myśleć przedewszyst-

1.000 baloników wzięło udział w 2-gich zawodach LOPP-u

Zawodnicy, których baloniki, począwszy od niedzieli, t. j. 8-go b. m. startują z pl. Piłsudskiego, mogą dowadywać się o rezultatach zawodów z biuletynu zawodniczego, który codziennie będzie wywieszany na placu Piłsudskiego. W biuletynie zawodniczym będą podane nazwiska, imiona i adresy osób, których karty zawodnicze wróciły do LOPP-u. Przy nazwiskach będzie jednocześnie podana miejscowość dokąd balonik doleciał.

Do roku 1979-80 Nowa umowa z kolejkami dojazdowymi

W najbliższych dniach nastąpi podpisanie przez zarząd m. Warszawy nowej umowy koncesyjnej z dyrekcją dojazdowych kolejek. Obecnie bowiem trwa stan bezkoncesyjny, ponieważ stara koncesja wygasła kilka lat temu.

Nowa umowa koncesyjna będzie długotrwała i termin jej ważności uplynie w r. 1979, jednocześnie z terminem koncesji państwowej. Koncesja miejska wykluczy trakcję parową na kolejkach dojazdowych w granicach Wielkiej Warszawy. Nastąpi również zmiana trasy kolejki wawerskiej, która przejdzie aleją Waszygtona. Postawiono również warunki, by na tej trasie zastosowano wiadukty (przeloty) i by tor nigdzie nie szpecił arterji w lotowej. Trasa od Belwedera do Klarysewa będzie skasowana i tor na odcinku od Klarysewa do Piaseczna będzie poszerzony z 80 centymetrów do 1 metra, t. j. do szerokości toru kolejki grójeckiej.

Wypadki i kradzieże

Znaczna kradzież na ul. Koszykowej. Przy ul. Koszykowej 6, do mieszkania Wandy Kosteckiej, przez otwarte okno na I-leń piętrze dostali się złodzieje, którzy, w czasie snu do mównicy, skradli: platery, ubrania damskie i męskie, bieliznę, aparat radiowy, biżuterię i inne cenne rzeczy. Poszkodowana oblicza ogólne straty na 6.000 zł. Policja IX-go komis. i urz. śledczy, zajęli się odszukaniem zuchwałych „lipkarzy”.

Zaginął dziewczynka. Z domu matki swej Marjanuy, wyszła w dniu 9 b. m. 9-letnia Barbara Puchalska i do dnia dzisiejszego nie powróciła. Rysopis za ginitonej: wzrost niski, oczy niebieskie, włosy blond, ubrana w granatową sukienkę, czarny fartuszek, z odkrytą głową, w bamboszach. Adres zaginionej: Rybaki 8-10.

Pod wozem. Na ul. Dzikiej przed domem Nr. 33 został przejechany przez wóz 15-letni Szymon Hofman, lat 15, (Osmońska 1). Hofman odniósł rany szarpane prawego podudzia. Przewieziono go do szpitala na Czystem.

Przygody przechodniów. Przy ul. Milej 3, z okna II-go piętra, spadła syzba, raniąc w głowę, Marię Łączynską, (Pawia 19).

Przy ul. Milej 46, spadła z dachu cegła, raniąc w lewą dłoń 64-letnią Berka Granatowego, (zam. tamże).

Zajęty przy robotach ziemnych na Wybrzeżu Gdańskim, Henryk Piaseczny, (Annapol) spadł z wózka żelaznego, służącego do przewożenia ziemi, doznając złamania lewej nogi. Poszkodowanego opatrzył lekarz i przewiózł do szpitala Przemienienia pańskiego.

Ofiara alkoholu. Jan Białas, (Cegła na 1) upadł na ul. Rakowieckiej i stracił przytomność. Lekarz stwierdził za trucie alkoholem i przewiózł go do szpitala Dz. Jezus.

Pieczyno na kredyt Wielkie zaległości sklepów spożywczych

Jednym z powodów zakładania przez piekarnie własnych filij jest dążenie do niezależnienia się od drobnych sklepów spożywczych, które biorąc pieczywo, w wielu wypadkach doprowadzają sztucznie do wielkich zaległości, a potem nie regulują należności, bądź też spłacają je w ciągu kilku lat.

Cały szereg piekarń jest z tego powodu w trudnej sytuacji finansowej, albowiem zaległości sięgają łącznie w każdym wypadku kilku tysięcy zł., a w dużych przedsiębiorstwach nawet więcej.

Należności tych nie można wyegzekwować. W związku z tem cech piekarzy m. stoł. Warszawy zamierza poczynić starania o uznanie pieczywa za artykuł komisowy. Po zwolnieniu to na pociągnięcie niesumiennej odbiorców do odpowiedzialności karnej.

Zakładanie filij nie jest powodowane dążeniem cechu do kartelizacji sprzedaży pieczywa, pozwoli natomiast konsumentom na nabywanie bezpośrednio pieczywa, co spowoduje obniżenie jego ceny, a tem samem zwiększy popyt, mniejszym zaś piekarniom pozwoli na oparcie swego budżetu na obrocie gotówkowym, a nie kredytowym.

ZWALIC RUDERY I ZWIĘKSZYĆ NADZÓR SANITARNY.

Inspekcja budowlana zarządu miasta sporządziła niedawno spis ruder w Warszawie, obejmujący 237 pozycji. Stwierdzono, że ruder te wala się w skutek przegnięcia belk, zdeformowania ścian, oraz przeciekających sufitów, że stan klatek schodowych jest w tych domach wyjątkowo zły, w większości wypadków schody są z drabiny. Stan sanitarny jest zaś niemiernie fatalny, gdyż ubikacje są nieskanalizowane, mieszkańcy korzystają ze wspólnych zlewów, wszędzie stwierdzono robactwo, wilgoć, oraz obecność szczerów i myszy.

Rozbiórce tych domów „stanęła na przeszkodzie sytuacja gospodarcza”. To znaczy prostopu niema na to chwilowo pieniędzy. A przecież na te rzeczy pieniądze muszą się znaleźć w imię ochrony zdrowia, a nieraz życia całych rodzin, które zmuszone są w takich warunkach mieszkać. Poza rozbiórka ruder, miarodajne czyniki winny też pomyśleć o wzmożeniu nadzoru sanitarnego. Wobec dotychczasowej sankcje nie są dostateczne, jeśli toleruje się istnienie i stan lokali będących hańbą dla miasta, które szczyrej się nazwą stolicy.

Tragedja nad Wisłą Zabił kobietę i ciężko zranił siebie

Wczoraj o godz. 10 i pół wieczorem nad Wisłą od strony Pragi w wprost Ogrodu Zoologicznego rozegrał się zagadkowy dramat na tle miłosnym. Policję komisarjatu rzeczowego zaalarmowało kilka wystrzałów rewolwerowych, które rozległy się nad Wisłą. Pospieszono na miejsce wypadku, gdzie oczom przybyłych przedstawił się straszny widok. Na ziemi leżała kobieta lat około 30-tu i mężczyzna lat około 40 — w kałuży krwi.

Rannych w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego, gdzie kobieta zmarła w poczekalni, mąż czekał, aż którym okazał się ppor. rezerwy Henryk Haszyński, walczący ze śmiercią.

Jak ustalilo pierwsiatkowe dochodzenie policyjne, tragedia nad Wisłą ma podłoże romantyczne. Do późnej nocy nazwiska zmarłej nie ustalono.

Z zeznań świadków wynika, że Haszyński strzelił najpierw do kobiety, a następnie do siebie.

Z miasta

KONKURS KWIATOWY. W dniu wczorajszym komisja sądu konkursowego zawiadzała balkon, okna, podwórza i ogródki zgłoszone do konkursu kwiatowego w związku z rozpoczętą przez miasto akcją „Warszawa w kwiatkach i zieleni”.

ILE WODY ZUŻYWA WARSZAWA? W sierpniu r. b. zużyto w Warszawie ogółem 2.932,613 m. sześć. wody, gdy w r. z. w tym czasie 3.101,259 m. sześć. Natomiast od 1 stycznia do 31 sierpnia r. b. zużyto wody 22,836,116 m. sześć., zaś w 1934 r. — 23,341,826 m. sześć.

ZATARGI MIESZKANIOWE. Urząd rozjemczy dla spraw mieszkaniowych przyjął do rozpoznania w sierpniu 98 nowych spraw mieszkaniowych, co łącznie z niezatartymi do 1 sierpnia wynosiło 4,689 spraw. Rozpoznano w ciągu tego miesiąca 134 sprawy, dokonywując 126 wizji na miejscu. Spraw niezatartych na 1 b. m. pozostało 4,555.

REJESTRACJA. W czwartek, 12 b. m., w kolejnym dniu rejestracji międzyzr. ur. w r. 1917, winni stawić się w wydziale wojskowym Zarządu Miejskiego przy ul. Florjańskiej 10, w godz. od 8 m. 30 do godz. 13 wszyscy poborowi zamieszkali w obrębie I komisariatu P. P.

DALSZE PODROŻENIE MASŁA. Komisja notowań cen nabiału postanowiła notować od środy, 11 b.

W razie stwierdzenia, że hote-

WRZESIEŃ

SŁOŃCE	
wschód	zachód
5 — 3	18 — 4
KSIEŻYC	
wschód	zachód
17 — 7	2 — 5 1/2
Dł. dnia	
13 — 1	3 — 4 1/2

SRODA

Dzisiaj: św. Prota.
Jutro: Im. N. M. P.

W teatrach i kinach

Repertuar na dzień dzisiejszy przedstawia się następująco:
Teatr Wielki: „Rose Marie”.
Teatr Narodowy: „Walka kobiet”.
Teatr Polski: „Urodziny”.
Teatr Łotni: „Kubuś”.
A teraz, na co warto pójść do kina? Światowid (Marszałkowska 111) — „Baboo”. Stylowy (Marszałkowska 112) — „Papryka”. Apol (Marszałkowska 106) — „Bengali”. Capitol (Marszałkowska 125) — „Mały pułkownik”. Europa (Nowy Świat 63) — „Kapryś hiszpański”. Atlantic (Chmielna) — „Legion nieustraszonych”.

Rewizja i aresztowanie w Gminie Żydowskiej

Do lokalu gminy żydowskiej, przy ul. Grzybowskiej 24, przybył wczoraj około godz. 10 rano prekurator przy Sadzie Okręgowym w Warszawie, p. Fürsten-

berg, i przeprowadził kilkadziesiąt dniową rewizję. Zakwestjonowano kilkanaście ksiąg, rachunków i dowodów.

Po przeprowadzonej rewizji, z polecenia prokuratora, aresztowano dwóch urzędników: M. Kamięnera i Abrahama Morgensterna. Obydwaj aresztowani zostali pod zarzutem nadużyć przy załatwianiu formalności pogrzebowych. Aresztowanych osadzono w areszcie przy urzędzie śledczym.

Aresztowanie urzędnika p. Morgensterna wywołało w sferach żydowskich olbrzymie poruszenie, tembardziej, iż p. Morgenstern forswarowany był jako kandydat do Senatu.

Ogłoszenia drobne

A.) Przedsiębiorstwo Sachockiej Kruka 15. Francuski. Rytmika. Spacery. Słoneczny lokal.

Seminarjum dla wychowawczyń przedszkółki z prawami państwowymi Leokadii Turzańskiej, Chraiela 10, przyjmujące uczennice ze szkół powszechnych, zawodowych, handlowych, gimnazjum, seminarjum. Za córki pracowników miejskich część wpisu placą urzędy.

RADZO WARSZAWA

Środa, 11 września.
6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Gimnastyka. 6.50 „Spacer po lesie” (pl.). W przerwie o godz. 7.20 Dzień. por. 7.50 Program na dzień bież. 7.50 Parę informacyj. 8.00 Aud. dla szkół. 11.57 Sygnal czasu. 12.03 Dzień. połudn. 12.15 „Udział matki w pracy szkolnej dziecka” — wyg. J. Eżupowicz. 12.30 Konec. ork. kam. p. t. „Melodie poln. W. A. Hermana. 13.25 Chwilka dla kobiet. 15.15 Przegl. dzied. 15.25 Wiad. o ekspozic. 15.30 Piosenki z filmów dźwiękowych (pl.). 16.00 „Rozmowa Majsterklepi z Lepigliną: „Zrobimy sobie sami lektograf” — aud. dla dzieci st. pióra K. Piekarzyka. 16.20 Recital śpiewaczy M. Zabęda — Subskiego (tenor), przy fortep. prof. L. Urstein. 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem. 17.00 „Stolica wodniaków” — rep. Boguszewskiej i J. Kornaickiego. 17.15 Muzyka salonna w wyk. M. Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego. 17.50 „Świat się śmieje” (humor). 18.00 W. A. Mozart Kwintet Es-dur na oboi, klawir, waltornie, fagot i fortep. Wyk. S. Śniećkowski, L. Kurkiewicz, A. Walczak, B. Górci, I. Rosenbaum. 18.30 Skryżka ogólna. 18.40 „Życie kult. i artyst. stolicy”. 18.45 Koncert solistów (pl.). 19.00 „Wczasy czy późny siew” — pog. roln. 19.10 Program na dzień następn. 19.20 Konec. rekl. 19.35 Sport. 19.50 „Samoloty i ludzie”. „Loty bez silnika” — rep. inż. pil. S. Grzeszczyka. 20.00 Muz. lekka w wyk. Zesp. A. Furmalin. 20.15 Dzień. wyg. 20.55 „Obrazki z Polski współcz. 21.00 Druga aud. z cyklu „Twórczość J. Chopina” (1810 — 1840) w wyk. H. Sztompki (fortep.). Tekst obi. dr. Z. Jachimieckiego. 21.35 „Spadek po młodej Polce” — szkic liter. J. Zagórskiego. 21.50 Zdobyte medycyny: „O możliwości leczenia raką” — odczyt wygł. dr. J. Laskowski. 22.00 Koncert w wyk. Ork. P. R. pod dyr. S. Nawrota. 23.00 Wiad. meteorol. dla komunikacji lotn. 23.05 „Podróż po Europie: Jedziemy do Hiszpanii” (aud. muz. z płyt).

Czwartek, dn. 12 września

6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muz. (pl.). W przerwie o godz. 7.20 Dzień. por. 7.50 Program na dzień bież. 7.55 Parę informacyj. 8.00 Aud. dla szkół. 8.45 Coates: Suita Londyńska (pl.). 9.00 Transmisja z Gdyni z 1-jej podróży S/M „Piłsudski”. 11.57 Sygnal czasu. 12.05 Dzień. połudn. 12.15 Koncert szkolny. 13.00 Zespół Niny Mańskiej — Muz. pól. kompozytorów. 13.25 Chwilka dla kobiet. 15.15 Przegl. dzied. 15.25 Wiad. o ekspozic. 15.30 Muz. (pl.). 16.00 „Kraśkow-Sowiniec” — opow. dla dzieci. 16.15 Koncert Ork. detej Kolejarzy Śląskich — pod dyr. J. Leszczyńskiego. 16.45 „Cała Polska śpiewa” pod dyr. S. Wiechowicza. 17.00 „Socializm w Polsce po roku 1863” — odczyt wygł. L. Wasilewskiego. 17.15 Koncert solistów (pl.). 17.50 O książce dr. Wojciecha Gottlieba p. t. „Polen” — rozmowa M. Grewkiewicz z autorem. 18.00 Miniatury kwartetowe w wyk. Kwartetu Warsz. J. Kamiński — I skrz., Z. Lederman — II skrz., J. Gornowski — altówka, M. Neuteich — wiolonczela. 18.20 „Jak powstaje film” — pogadanka — wygł. E. Cękałski. 18.40 „Jak spędzić święto”. 18.45 Piosenki kabaretowe (pl.). 19.00 „Kącik dla młodzieży wiejskiej”. 19.10 Program na dzień nast. 19.20 Konec. rekl. 19.35 Sport. 19.50 Pogad. akt. 20.00 Muzyka poważna (pl.). 20.15 „Czyn i słowo”. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Obrazki z Polski współcz.” 21.00 Teatr Wyobraźni: Słuchow. J. Meissnera p. t. „O calenicy”. 21.35 „Nasze pieśni” — w wyk. A. Szlemińskiej. 22.00 Muz. tan. w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego. 23.00 Wiad. meteor. dla komun. lotn. 23.05 „Podróż po Europie: Jedziemy do Wiednia” (Aud. muz. z płyt).

Lustracja hoteli rozpoczęta

Starostwo grodzkie śródmiejsko-warszawskie rozpoczęło wczoraj komisyjne badanie hoteli w celu ustalenia, czy istniejące na terenie starostwa hotele odpowiadają wymogom nowego rozporządzenia p. ministra Opieki Społecznej o urządzeniu hoteli, pensjonatów, pokojów umeblovanych etc.

Pelna tabela loterii 4-go dnia ciagnienia 4-ej klasy

I i II ciagnienie Głównie wygrane

100.000 zł. — 41065.

20.000 zł. — 70785.

Po 10.000 zł. — 84200 58980 74108.

Po 5.000 zł. — 36140 101515 144836 172602.

Po 2.000 zł. — 30137 83180 60057

63076 64835 68383 69710 75407 75503

84973 85025 92897 94980 98118

118062 121255 126528 127450 134458

144436 175842 179707 182845.

Po 1000 zł. — 2375 5180 12605

27501 83959 34912 36796 83583 40275

48732 49074 49638 55038 60027 71744

72151 74075 75901 76097 76784 79555

81537 82998 83505 93965 108228

115198 116758 121751 128248 127752

138584 144644 147100 157235 164681

166425 174606.

Wygrane po 200 zł.

351 73 446 71 747 64 806 99 1175

354 644 71 739 802 2076 160 254 388

402 802 83 682 764 846 94 60 3164 96

206 332 208 834 999 4188 434 73 794

5108 220 63 558 803 33 34 996 6321

576 79 618 42 891 916 7134 229 674

924 8091 202 331 594 602 9 819 9022

91 153 253 537 789 816 987 10942 233

432 730 1177 399 472 506 812 13 53

936 63 12125 97 277 609 17 720 910 93

13031 141 313 42 407 14162 599 707

15115 50 248 89 332 786 816 979 16029

377 521 61 608 13 68 893 1717 324

534 99 603 6 786 933 63 18090 199 220

384 423 511 803 19 19006 98 364 99

416 525 692 862 76 20132 264 357 461

629 719 810 21009 153 325 499 22137

92 269 70 419 46 809 29 48 57 965 81

23004 79 219 326 406 541 59 89 824

963 24005 96 257 75 370 416 54 535

748 825 39 962 25160 84 92 200 18 50

512 24 54 606 847 26023 10 298 305

90 416 524 46 51 84 601 774 92 841

56 940 27039 77 134 84 309 24 534

77 92 699 706 42 88 834 97 28112 27

85 277 400 41 56 575 76 636 741 842

90 29121 330 75 627 79 702 13 49 841

940 61 96

30161 275 597 820 935 31021 85 207

53 461 524 756 932 32043 93 262 382

763 84 811 32 84 950 33017 113 314

248 511 14 17 41 99 690 885 933 34117

25 64 217 389 445 637 902 97 35284

318 59 86 403 23 36 547 91 631 701

58 36053 254 309 39 48 457 84 666 47

92 729 890 37173 95 32 58 77 324 90

437 73 535 59 77 95 680 66 790 805

13 89 900 79 38048 105 205 621 92 745

801 984 39007 106 278 350 62 98 466

540 69 777 867 947 58 40114 56 263

321 565 76 664 920 900 85 41010 108

56 277 321 519 843 42061 124 760 855

904 93 43073 160 494 593 708 9 49

44019 153 87 261 71 414 17 99 514 91

651 711 76 842 87 992 95 45041 78

146 216 316 43 49 75 423 57 587 611

24 783 802 26 29 991 46074 96 312 646

54 56 81 91 738 68 34 897 47027 434

715 902 22 49168 334 85 650 745 873

96 994 49112 26 82 339 44 78 691 812

18 921 2 829 91.

50293 102 15 42 319 25 489 613 761

840 71 80 928 51005 12 162 217 51 304

89 581 627 800 35 926 30 31 52288 465

81 560 627 797 867 996 53089 98 133

239 88 407 13 565 630 74 787 896 97

921 32 41 70 54138 60 380 407 18 69

651 814 41 985 55391 145 516 93 657

56233 445 513 631 69 705 35 812 73

979 57183 677 718 44 824 59 916 5804

62 170 351 512 29 660 95 743 59 852

944 82 92 59050 198 225 91 333 50 63

525 95 624 705 47 897 90.

60004 53 232 311 502 38 601 69 834

988 61004 42 162 92 97 226 28 69 395

416 34 49 664 806 13 62029 58 131 51

237 97 354 672 84 717 35 903 16 30 44

61 93 63000 5 104 316 20 30 394 431

642 60 763 70 83 835 50 61 77 642 9

104 48 61 64 226 64 415 67 558 77 661

708 898 923 32 98 63089 242 44 340

74 624 57 80 832 75 982 86 68632 90

160 84 97 507 50 77 525 47 606 29 837

67187 466 527 70 94 607 921 45 68013

26 135 256 424 28 91 651 61 941 92

69009 180 205 34 406 506 43 629 757

68 79 861 85 947.

70155 63 73 313 46 67 77 301 46

595 724 67 838 50 54 931 59 71149 422

488 599 626 62 760 88 822 32 923 13

79 90 72108 14 493 608 61 64 705 64

836 78 913 58 37087 295 336 434 642

81 730 40 815 21 29 38 74311 12 22 423

635 44 729 46 800 50 75 79 80 933 75201

22 314 23 449 579 634 56 742 65 76 911

76061 212 22 35 68 455 522 615 16 55

84 728 63 76 830 51 82 85 77038 151

88 241 95 304 22 25 411 699 760 945

87 94 78009 105 269 518 87 628 72

720 22 822 34 9 2 79008 14 25 103 26

34 46 75 227 38 78 352 99 438 64 379

89 607 22 720.

80103 238 383 99 572 958 74 81061

175 302 436 725 807 73 79 87 59 82941

54 159 82 84 228 58 65 99 303 13 42

614 15 79 83 111 832 34 972 8364 165

69 547 67 684 711 939 64 84150 53 59

880 89 302 26 426 72 566 87 61 18 60

575 617 70 86 959 64 86 97 112528
41 88 728 879 80 95 97 907 16 113036
88 883 411 606 8 79 740 70 802 40
114201 3 87 414 15 32 548 661 67 719
79 819 905 10 49 115241 47 38 548
63 645 703 4 34 886 116114 20 58 94
250 89 388 592 941 117060 209 67
478 96 707 22 75 802 907 118961 111
33 551 612 49 730 987 59 119667 31
143 292 405 74 82 94 609 848 62 66
120317 25 52 80 81 576 99 686 38
700 78 941 75 121078 98 201 257 428
550 653 61 794 808 19 915 122006 15
386 91 413 87 528 98 629 51 811
123041 512 76 98 602 938 46 94
124109 368 75 462 545 56 985 125356
68 41 938 46 656 702 26 839 126147
358 401 61 659 650 69 712 899 127011
228 94 919 50 552 74 93 641 64 708
70 955 77 78 128058 92 100 264 90
628 68 825 905 52 65 94 129014 20 36
54 84 133 50 208 985 452 522 84 92
13 723 851 907 62 99

612 847 82218 63 510 719 838 83015
669 830 78 84008 46 103 92 414 591
721 84 899 89093 691 895 86194 857
58 83 968 87058 202 868 88054 669
730 40 62 89026 112 63 309 480 901
98 90 401 615 53 707 51 91159 234
61 330 428 685 950 92023 81 567 937
82 98008 20 579 756 20 33 94051
142 817 598 656 81
93371 85 589 756 96032 194 449 640
880 95 97681 186 212 366 98301 451
704 853 99212 44 951 54.
100012 574 687 772 101019 177 318
487 644 766 102087 533 80 728 871
103137 530 827 104017 185 488 105041
236 371 541 683 86 901 62 106908 171
317 672 816 107132 40 508 610 903
108388 507 844 109700 107 300 872
110535 47 794 111183 263 67 479 866
939 112126 209 93 609 46 822 940
113015 855 81 997 11449 331 423 533
691 795 891 912 115971 102 304 29 51
430 599 956 70 116344 72 461 94 894

117444 685 910 74 85 118056 152 318
59 610 807 945 119044 155 301 29 721
120045 214 523 61 729 121036 202
95 327 35 629 77 726 827 122169 253
347 123306 65 604 96 749 806 9 142
976 98 125059 160 94 473 641 734 935
126049 264 319 438 39 52 659 74 916
58 74 127120 48 88 490 619 24 731
700 128073 294 355 910 40 129228 467
822 130017 190 543 656 942 131199
474 659 96 764 132050 51 110 38 328
415 878 133738 134008 408 588 965
135102 33 57 240 58 478 724 90 874
959 136208 437223 550 804 916 71
138437 693 64 723 940 139065 100 242
67 384 99 410 33 699 719 140145 71
241 45 84 322 532 938 52 141041 192
85 206 55 451 142093 149 143049 79
161 290 422 791 893 904 144154 298
351 949 145346 453 503 16 146749
147176 496 148161 255 424 641 716
870 916 22 149962 150132 76 250 355
428 532 607 46 703 605 151004 363

152107 46 525 71 626 37 153144 253
723 40 867 921 154171 215 66 84 354
401 510 22 739 862 155005 78 259 308
765 94 156090 94 261 349 633 275 458
587 630 807 78 158028 464 656 767
563 159085 712 848 160069 426 867
161024 52 304 79 709 19 889 93 162004
29 63 304 767 881 957 163174 298 316
97 430 164107 9 37 38 795 521 165933
95 408 938 166023 238 67 307 926 57
167378 932 168249 914 169467 570 86
909 170300 422 65 550 882 905 92
171124 265 413 525 633 775 172302 30
78 464 750 173195 174490 688 881 865
77 175641 271 176244 423 70 516 941
177102 68 264 414 29 700 813 34 69
91 927 178375 57 466 62 895 179353
536 725 876 180118 77 204 64 679 733
181030 120 60 395 680 862 182905
183234 522 87 669 754 184127 79 254
328 92 431 526 729 50.

712 846 89 985 83588 899 966 84227
88 495 681 805 85088 130 215 77 684
870 87 967 89039 488 579 627 87089
135 662 840 88167 259 428 647 618
900 89298 343 712 90046 62 199 420
574 611 91309 784 981 92077 179 215
905 22 93551 956 98 94039 368 584
636 954 95043 55 205 81 346 981
98055 417 589 713 397 97128 81 322
433 694 740 54 88015 74 151 214 842
585 36 649 712 871 922 99608 79 746
51 842 75 961
100055 895 704 20 62 101809 50
608 95 739 102060 116 25 26 217 404
677 811 97 108197 299 406 99 104151
702 80 908 33 105870 81 927 66 82
106141 218 868 807 65 987 107194 819
442 602 45 86 737 58 180809 137 246
119114 382 440 766 832 79 110270
464 791 111287 680 742 870 112152
567 809 857 947 113037 288 69 604
614 26
114492 95 96 705 71 115070 894
914 22 116213 66 368 426 764 117208
443 618 994 118017 47 55 106 515 639
43 718 89 874 119156 379 496 12006
462 553 600 749 121366 506 627 92 714
76 122555 61 691 802 944 123103 229
751 836 943 124002 76 86 212 58 464
732 874 914 125349 402 750 289 126074
213 995 127001 342 458 64 562 721
811 16 58 979 128153 66 827 41 129272
370 959 92
130259 3

Lotnictwo nie skróci wojny

A zwycięstwo nastąpi na ziemi

Fokker o wojnie powietrznej

Amerykański senator Ney zażądał onegdaj w departamencie sprawiedliwości, ażeby odszukać i przesłuchać niezwłocznie Antoniego Fokkera w sprawie handlu bronią. Pozostaje to w bezpośrednim związku z uchwaloną niedawno przez kongres amerykański w Waszyngtonie zasadą neutralności, sprzeciwiającą się energicznie wszelkim akcjom politycznym i handlowym, mogącym wciągnąć Stany Zjednoczone do wojny.

Nazwisko Antoniego Fokkera znane jest z wojny światowej. Fokker był konstruktorem specjalnego typu samolotów niemieckich, które oddały Niemcom w czasie wojny wielkie usługi. Fokker jest z pochodzenia Holendrem. W czasie wojny rodzice posłali go na studia do Niemiec, gdzie zajął się specjalnie konstrukcją samolotów. Konstrukcjami jego zainteresowały się specjalnie sfery niemieckie, które lansowały stworzony przez niego typ samolotu. Na samolotach tych, których Fokker sfabrykował dla Niemiec około 14.000, dorobił się olbrzymiego majątku, który częściowo stracił w czasie dewaluacji marki niemieckiej.

Jeden ze sprawozdawców dziennika „Paris Soir“ odbył niedawno ciekawą rozmowę z głośnym konstruktorem samolotowym na pokładzie olbrzymiego parowca transatlantyckiego „Normandie“.

— Pan posiada obecnie fabrykę w Holandji? — zapytał dziennikarz. — Buduje pan wielkie samoloty transportowe...

— I bombowe! — dokończył Fokker. — Stworzyłem teraz typ Fokker XXXVI, który nadaje się doskonale do celów handlowych i do innych celów.

— Czy sądzi pan, że będziemy mieli wojnę powietrzną?

— Niemcy posiadają będą wkrótce najsilniejszą flotę powietrzną na świecie — odparł Fokker.

— Czy istnieją jakieś skuteczne środki obrony przeciw atakowi powietrznemu?

— Jedynym środkiem obrony, to zniszczenie baz lotniczych nieprzyjaciela.

— Czy nagły atak powietrzny może przynieść atakującemu w kilku dniach zwycięstwo?

— Nie sądzę, — odparł Fokker. — Na atak powietrzny jednych,

niszczący ważne punkty, odpowiada atakiem powietrznym drugich, niszcząc ich ważne punkty. Mimo lotnictwa wojna może potrwać długo. Zwycięstwo nastąpi jednak dopiero na ziemi!

Fokker wskazał następnie parowiec „Normandie“.

— Wspaniały okręt — rzekł.

zanim się zużyje, powstanie już komunikacja pasażerska, która zapewni pasażerom podróż z Europy do Ameryki w ciągu jednego dnia. Parowiec ten jest nie tylko jednym z najszybszych okrętów świata, ale zarazem ostatnim tego typu. A szkoda, bo podróżuje się nim doskonale.

Doktor mody

W Toronto (Kanada) utworzona została w Uniwersytecie tamtejszym katedra mody. Wykłady obejmują nie tylko mody w dziedzinie krawiectwa, lecz także malarstwa, muzyki, architektury. Studenci mogą po ukończeniu kursu opracować tezę na dowolny temat z dziedziny mody, poczem, po obronie swej pracy, otrzymują tytuł „doktor mody“.

Osobliwe jest, że większość słuchaczy na tym wydziale stanowią mężczyźni, a nie, jakby przypuszczać można było, kobiety.

Na twardej ławie

Rozpoczął się rok szkolny.

Grzeczni chłopcy, rumiani i ponumerowani zasiedli na szkolnych ławach. Widzę te buzie pyzate, rozwichrzone czupryny i oczy iskrzące się z ciekawości do tych tajemnic niezbadanych, które kryje przed nimi przyszłość.

— Tak, chłopczyki kochane, stanęliście oko w oko z przyszłością — tak przemówiłbym do nich, gdybym był, dajmy na to, profesorem historii.

— Ale nie spiescie się do niej zanadto, przyszłość nie zając, nie tylko że nie ucieknie, ale powoli krok za krokiem, pokwapi się do was sama, wyciągnie swoje kostiste palce, ogarnie was niemi i już nie puści. Narazie czeka was praca, a przedewszystkiem posłuszeństwo. Siedźcie oto przedemną na twardej ławie... (dlaczego w pierwszej klasie są twarde siedzenia, tego doprawdy nie wiem).

...Kowalski nie dłużej w nosie... otóż ta twarda ława, będzie dla was symbolem tego posłuszeństwa, któreście winni waszym przełożonym. Będziecie siedzieć na niej przez lat osiem (niektórzy znacznie dłużej) i wchłaniać te ludzkie zdobycze wiedzy, które przeobrażają świat w waszych oczach.

Leży oto przed wami, chłopcy, książka historii.

Na jej kartach przewinę się przed waszymi oczami miliony buntowników i tysięcy zwycięzców trimfatorów, którzy pędzili

na białych koniach, burząc miasta, paląc wsie i dzieląc między sobą połacie ziemi, jak im było wygodniej. Dowiedcie się później z historii, że kodeks praw dla całego świata, potrafił napisać jeden facet na kolanie. Ze można było więzić ludzi znacznych, a wypuszczać na wolność bandytów i że posłuszeństwo obowiązywało wówczas dopiero, gdy było podparte bagnietem. Take oto dziwy ujrzycie w historii oczami wyobraźni.

Ale to was, kochani chłopcy, nie dotyczy. Musicie być posłusznymi przez całe życie i ukochać tę twardą ławę, z którą nie rozstaniecie się tak prędko. Gdy patrzę na wasze rumiane buźki przychodzi mi na myśl, że może tu właśnie między wami siedzi w przyszłości wielka persona, kto wie, może nawet poseł do sejmu. Gdyby nawet ziściło się to, co mówię, niech wie ten chłopczyk rumiany, ten przyszły poseł, że w sejmie również są twarde ławy.

W sejmie również wymagant jest...

...Chłopcy, kiedy ja mówię, proszę zachować się cicho.

Kowalski, wyjm palec z nosa! Kozicki, jeżeli w tej chwili nie przestaniesz jeść tej bułki, to pójdiesz do kąta!...

Otóż w sejmie...

Jeżeli się w tej chwili nie uspokoiicie, to was rozsądzą, jednych po lewicy, drugich po prawicy...!!

W klasie panuje wrzawa niesforne chłopaki zaczynają się bić. Widocznie zadużo naopowiadałem im o historycznych bohaterach... Trzeba będzie ich wszystkich odesłać z książkami do domu... Jur.

O długości życia

można wnioskować z charakteru pisma

Grafologowie utrzymują, że na podstawie pisma można śmiało wnioskować nie tylko o charakterze danego człowieka, ale też o długości jego życia. Pisma śmiałe, litery wyraźne, mocne — pozwalają przypuszczać, że piszący cieszy się dobrem zdrowiem; litery niepewne i chwiejne znamionują, że ręka pisząca je należy do człowieka wątłego i słabowitego.

Kierownik berlińskiego biura ubezpieczeniowego, Kurth, przeprowadził badania na podstawie 10.000 polis ubezpieczeniowych. Właściciele tych polis dawno po-

marli. Wiadomem o nich było tylko — ile lat mieli w chwili wypełnienia polisy, i jakiego wieku dożyli. Dyrektor Kurth doszedł do takej wprawy, że na podstawie samego tylko podpisu określał długość życia, a przepowiednie jego sprawdzały się w 75 proc.

Kurth zwracał uwagę na następujące cechy: prawidłowość, wysokość, szerokość i rozbieżność w rysunku poszczególnych liter. Prawidłowość i wysokość uwzględnił przedewszystkiem. Utrzymywał bowiem, że prawidłowe, równe pismo znamionuje siłę woli, odporność, wytrwałość, stanow-

czość — gdy tymczasem pismo nierówne i nieprawidłowe mówi o chwiejności, nieobliczalności, o bezplanowości autora.

Gdy porównamy ze sobą cechy charakterystyczne obu grup — to dojdziemy do przekonania, że z uczestnikami pierwszej grupy — śmiejcie się — miała o wiele trudniejszą sprawę. Człowieka ze wszech stron otaczają niebezpieczeństwa. W każdej chwili może się zaziębić lub zarazić. Rzecz prosta, że człowiek silnej woli, wytrwały, stanowczy, spokojny, potrafi lepiej walczyć z temi niebezpieczeństwami, niż człowiek z grupy drugiej. Taksamo ciekawe wnioski możemy wyciągnąć z różnic w wysokości liter, gdyż pismo rozrzucone znamionuje człowieka nierównoważonego, mało contenta, gdy tymczasem drobne, zwarte literki mówią o skromnych wymaganiach i pogodzie ducha.

Dowiedziono statystycznie, że ludzie nieharmonijni, ludzie o piśmie rozrzuconem, łatwiej narażają się na wypadek — niż ludzie drugiej grupy. Dyrektor Kurth wykazał na podstawie długich badań, że ludzie o piśmie wybitnie rozrzuconem rzadko przekraczają trzydziestkę. Wśród tych jednostek odporniejsi są ci, którzy silnie przyciskają pióro — odznaczają się bowiem większą żywotnością.

Rzecz prosta, aby sądzić, które pismo jest prawidłowe, a które nieprawidłowe — trzeba mieć wprawę, boć są to rzeczy względne. Ogólna reguła mówi: im mniej harmonijny jest dany człowiek: tem mniejsze są jego szanse życiowe.

Narzeczony za... 7.000 franków

Niezwykła transakcja między przyjaciółkami

W Paryżu zdarzyła się niebывala historia: młoda dziewczyna za 7000 fr. odstąpiła przyjaciółce narzeczonego.

22-letnia Madeleine Huton była ekspedjentką. Poznała ona przed rokiem młodego lekarza i uznała, że jest to najmiłszy człowiek na świecie. Lekarz zakochał się w czarującej Magdalence — i wkrótce odbyły się uroczyste zaręczyny.

Madeleine przedstawiła przyjaciółce narzeczonego. Zaprowadziła go też do 35-letniej Nicolette, z którą były nierozłączne. Nicolette zakochała się od pierwszego spojrzenia w młodego lekarza i wystąpiła z niesłychaną prośbą: aby przyjaciółka odstąpiła jej narzeczonego. Madeleine zgodziła się po namyśle a narzeczony nie zgłosił sprzeciwu. Jakkolwiek Nicolette była dużo

starsza od Magdalence, miała tę zaletę, że była kobietą zamożną. Wypłaciła ona przyjaciółce 7000 franków — a ta zerwała zaręczyny.

Ale zaledwie minęło parę tygodni — Nicolette zapragnęła „unieważnić“ dziwaczną transakcję, ponieważ, jak twierdziła, narzeczony zdradzał ją. „Przyjazna osoba“ doniosła jej, że lekarz stwierdzał publicznie, że żeni się z nią jedynie dla pieniędzy. Usłyszawszy to — oburzona Nicolette postanowiła zerwać z łowcą posagowym.

Ale Magdalence, która za wypłaconą jej sumę zdążyła już nabyć sklep — nie zgodziła się na unieważnienie „transakcji“.

Nicolette zamierza wnieść skargę do sądu. Co też powiedzą na ten niebывały „interes“ sędziowie?

FRANCIS DE CROISSET

14

DAMA z MALAKKI

POWIEŚĆ

— Nie dziwię mu się, — mówiła Audrey. — Wygląda ogromnie rasowo, jest bardzo piękny, ale ma coś okrutnego we wzroku i profilu. Musi mieć około 35 lat?

— Trzydzieści dwa — zawyrokował kapitan. — ożenił się, mając lat dziewiętnaście. Patrzcie Państwo, mowa o wilku...

Książę zbliżał się powoli. Na głowie miał turban, koloru zielonej wody, w uszach olbrzymie szmaragdy, w formie gruszek. Prosty nos, stanowczy zarys ust, energiczna linja brody, upodobniały jego twarz do rzymskiej rzeźby, ale oczy ciemne i za duże — oczy człowieka wschodu — klóciły się z profilem. Wyższy był o całą głowę od swego adjutanta, którego twarz pod jasnym turbanem wydawała się nieomal czarna.

— Good afternoon, sir, — krzyknął generał. Kapitan złożył wojskowy ukłon. Herbert skłonił się lekko. Aleksander Mahomet Selim bystrym spojrzeniem objął grupę rozmawiających osób. uśmiechnął się, ukłonił i odalił. Zdawał się nie zauważać Audrey.

— Podzielim zdanie tych pań — powiedziała — jest w nim coś antypatycznego.

Starek zatrzymał się poraz pierwszy w Port-Saidzie. Wszystko bawiło Audrey. Przyjechała wieczorem, koło godziny szóstej, a ponieważ statek odjechał o północy, poszła zaraz zwiedzić sklepy i bazary ulicami pełnymi żebraków, gdzie tłoczyło się pospólstwo, odziane w fezy.

Nabyła u wędrownych kupców papierosy i cukierki i zadowolona, opędzała się ze śmiechem od licznych sprzedawców i ich tandety.

— Mówiłem Ci, żebyś ich nie rozzuchwalała — mruzczał Herbert.

Z obrzydzeniem otrząsał się na zaduch ulicy, złożony z zapachu piżma, gnoju i olejków.

Różowo - zielony zachód gorzał na niebie.

— Jak sobie pomyśle — zawołała Audrey — że jesteśmy o kilka godzin od Kairu i o noc jazdy od Jerozolimy!

— Tak. No, i co z tego? — spytał Herbert. Audrey popatrzyła na niego w milczeniu.

* * *

Cztery dni później: Aden.

Lady Hampstead nie chciała zejść na ląd, mówiąc, że zna już tę ponurą miejscowość.

Generał, który w ubraniu z surowego jedwabiu i w kasce wyglądał jeszcze młodziej, niż zwykle, zaproponował Audrey wspólną wycieczkę.

— Ja pani pokażę Aden.

Przyjechawszy o siódmej rano zadecydowali, że zjedzą śniadanie na lądzie.

— Zjemy sobie świeżych ryb — oświadczył generał. — Hotel leży stąd o kilkadziesiąt metrów.

Uszczęśliwiona Audrey oglądała roziskrzonymi oczami ruchliwe, zalane światłem wybrzeże.

Chciała fotografować wszystko: chudego wielbłąda, ciągnącego zepsutego Forda, którego popędzał jegomość przypominający biblijnych trzech królów, chłopaków, których nagie, lśniące ciała błyszczały poprzez dziury łachmanów i którzy galopowali za nią, zanosząc się od śmiechu i tę dziewczynę o długiej brązowej szyi, odzianą w brudne szmaty, niosącą dzban wedną na głowie i której królewska uroda odcinała się na tle udrapowanych przedchodniów.

Na piasku zarysował się cień skrzydeł, Audrey podniosła oczy i kodak. W świetle, przypominającym blask magnetyzacji, leciały niziutko dwa sępy.

— Zostaw ten kodak, to wszystko nie jest ani trochę ciekawe — gderał głodny, spocony Herbert.

Co krok wyrastał przed nim przewodnik, którego Herbert opędzał energicznym „Balek“! Jeden z nich, wysoki mężczyzna o bystrych oczach i ostro zarysowanym profilu, był bardzo natarczywy: ofiarczył swoje usługi przy zwiedzaniu Adenu, zdawał się robić honory własnego demu.

— Wynoś się, wynoś — ryknął wyprowadzony z cierpliwości Herbert.

Młody człowiek zatrzymał się, spojrzał mu prosto w oczy i odpowiedział zupełnie poprawną angielszczyzną:

— Nie mogę, proszę pana, jestem u siebie.

— Tubylcy się zmienili — mówił generał. — Trzeba, kochany doktorze, być trochę ostrożniejszym.

Uśmiechnął się, ale w głosie jego brzmiała wymówka.

— Napastował pana — tłumaczył się Herbert.

Audrey zawołała przewodnika:

— Czy pan nie będzie miał nie przeciwko temu, jeśli on siądzie po śniadaniu w samochodzie koło szofera?

— Nic a nic — odparł generał — przeciwnie.

Audrey, zirytowana na męża, pytała się siebie, czy ten młody Arab, o wyglądzie udzielnego księcia nie odmówi „bakszyszu“.

Gdy wsiadali do samochodu, chcąc jechać zwiedzić cysterny, przewodnik zwrócił się do generała:

— Zwiedzenie będzie kosztowało pięć szylingów. A ponadto panowie dadzą, co łaska.

— Głupia jestem — myślała Audrey i chciała jej się śmiać.

Wróciła na statek z zapasem fotografii i materiałem do artykułu.

— Pewnie już wszystko napisali o tym kraju — myślała — ale trzeba spróbować.

W kajucie powietrze było gęste; oddychało się z trudnością. Wszystko roztopiło się w jakiejś lepkiej mgłę. Audrey miała migrenę; wzięła do ręki blok, ale nagle wstrząsnął ją silny dreszcz, zakręciło jej się w głowie i ledwie zdążyła się położyć.

(C. d. n.).

Klub śmiechu

powstał w Paryżu

W Paryżu powstał śmiechowy klub: zwie się klubem śmiechu. Założył go lekarz, który głosi zasadę: śmiech, to zdrowie. Członkowie klubu muszą się zobowiązać, że przynajmniej raz na dzień zrobią coś zabawnego, a w końcu miesiąca obowiązani są do składania sprawozdania.

Członków nie przyjmuje się po jedyńco, tylko parami. Jednakowoż „para“ stanowi tu nie mężczyzna i kobieta, tylko grubas i chudzielec. Członkowie obowiązani są starać się usilnie o to, aby ludzie mieli się z czego śmiać.

HUMOR

Jaśnie pani: Co też Janowa powie na ten obiadek, który własno ręcznie ugotowałam?

Kucharka: — Hm — każdy kęsek, to powód do rozwodu!

Młody lekarz, który zamierza osiedlić się w miasteczku, rozpytuje starszego kolegę o stosunki miejscowe.

— Świetne — mój drogi — odpowiada zażywny eskularz — miasteczko położone jest na moczarskach; epidemia malarji nigdy się nie kończy!

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony 6 66 99 (sekretariat, dodatkowy red. naczelny); 6 65 62 (dwa: polityczny i ekonomiczny) 6 36 00 (dział miejski i liter.-art.); 6 66 53 (miejscowym). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Z rząd 691 64. Prenumerata 691 65. Wydział ogłoszeń 691 56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa. Konto F. K. O. Nr. 13550.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefina 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Stowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cegłana 26, tel. 136.
PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnikiem do domu) i zamiejscowa zł. 2.30 miesięcznie; wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 m. linijki przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalaty): na 1-jej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł. Lekarskie — 30 gr. Nekrologia — 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz. duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne cyfrą (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691 56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiec.
Kierownik: Tadeusz Ucieszyński